

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

ČTRNÁCTIDENÍK ČESKÉ KATOLICKÉ MISIE V CHICAGU

Periodicals Postage Paid At Chicago, Illinois

Ukázkové číslo – bez ceny

Address service requested P.O. Box 508 576, Cicero, IL. 60804

Na svatého Václava 28.září 2000

SVATÝ VÁCLAV

Kníže Václav je nejznámější světec a hlavní patron české země. Pocházel ze slavné dynastie Přemyslovců a byl nejstarším synem knížete Vratislava I. a Drahomíry. Narodil se někdy kolem roku 907 podle tradice ve Stochově u Libušína. Vychován byl v křesťanském prostředí pod dohledem své babičky Ludmily, první české křesťanské kněžny a první světice našich dějin. Nejprve se naučil slovanskému písmu a později si na Budči pod vedením kněze Učena osvojil znalost latiny a řečtiny a svou vzdělaností a zbožností nesmírně převyšoval své okolí.

Legendy považují Václava především za světce a teprve pak za knížete. Jeho nejstarší životopis, který byl napsán staroslověnsky hlaholským písmem brzy po jeho smrti, hovoří o tom, že byl „ve víře dokonalý“, vychvaluje jeho lásku k chudým, vykupování lidí z otroctví, zřizování kostelů a uvádění k nim služebníků Božích a také jeho osobní zbožnost, zvláště lásku k eucharistii, kdy sám připravoval hostie a víno ke mši svaté, často přisluhoval knězi u oltáře a uprostřed noci vstával k modlitbě. Podle moderních historiků svým ideálem křesťana – mnicha, který dokonale ztělesňoval, Václav předstihl svou dobu nejméně o půl století, a teprve za několik desítek let po jeho smrti se tento ideál začal v církvi šířit obrodním Clunyjským hnutím, jehož propagátorem u nás byl sv.Vojtěch.

V roce 925, kdy mu bylo asi 18 let se Václav ujal vlády. Vypudil svou matku Drahomíru a nechal přenést ostatky své babičky Ludmily z Tetína do Prahy do právě do-

končeného chrámu sv.Jiří, a tak vlastně proběhla její kanonizace – svatořečení. Přes své asketické sklony, mladý věk i složitost doby se projevil jako schopný a prozíravý panovník. Území, kterému vládl bylo zčásti ještě pohan-ské, v oblastech křesťanských byla přibližně stejným dílem rozšířena liturgie slovanská i latinská. Václav se snažil o kulturní, náboženské i politické povznesení své země. V této době hrozilo mladému českému státu vedle vnitřní nestability i nebezpečí vnější.

Václav upevnil svou vládu v zemi, když porazil kouřimského knížete z rodu Zličanů, který do té doby vládl ve východní části Čech. Kristiánova legenda líčí tento boj jako souboj obou knížat, místo toho, aby bojovala celá vojska. Kouřimský kníže se nakonec vzdal, neboť byl oslepen obrazem kříže na Václavově přilbici a Václav mu velkoryse ponechal vládu nad jeho državou. V této souvislosti je i zmínka, že Václav zřídil pro svého mladšího bratra Boleslava zvláštní úřad se stolcem ve Staré Boleslavi.

Čechy však musely čelit i útokům z vnějšku. Na jihovýchodě země neustále existovala hrozba maďarského vpádu, na západní hranici to byli Němci. Čechy byly v té době církevně podřízené Řeznu a politicky se snažil je ovládnout bavorský vévoda Arnulf, což prokázal svým vpádem už roku 922. Vedle toho se stal mocným i saský Jindřich I. Ptáčník, který se stal německým králem a začal sjednocovat Německo v říši. Mírný a zbožný kníže Václav se snažil vyhnout konfliktům, proto se Jindřichu I. podřídil a ten mu ponechal panovnic-

kou svrchovanost. Václav se zavázal k placení tributu pěti set hřiven stříbra a 120 volů, který zcela jistě existoval již dříve a nepředstavoval nic potupného, ale šlo o poplatek za mír, který např. Maďarům platili jak Jindřich I., tak i Arnulf. Mezi Jindřichem I. a Václavem došlo ke sblížení a projevem tohoto přátelství byl dar rámě sv.Víta, kterého považovali za státotvorného patrona a byl mu přičítán vzrůst saského vlivu a moci. Svatému Vítu byl pak zasvěcen v pořadí již třetí kostel na Hradě pražském.

Křesťanský způsob Václavovy vlády a spravedlivá přísnost k neukázněné, většinou ještě pohanské šlechtě, i to že přijal politickou závislost na Jindřichu I., vyvolaly opozici v čele s jeho bratrem Boleslavem a zavdaly příčinu k Václavovu zavraždění.

Kníže Václav byl pozván Boleslavem na oslavu svátku sv.Kosmy a Damiána (na neděli 27.září) do Staré Boleslavi, kde jim by zasvěcen místní chrám. Po slavné mši zůstal Václav ještě na hostinu a dokonce i přes noc, ačkoli byl varován před nebezpečím. V pondělí ráno 28.září cestou do kostela na mši svatou byl Václav napaden vlastním bratrem Boleslavem. Jemu se ještě ubránil, ale tlupě jeho ozbrojenců nikoli. Dříve než dosáhl chrámového azylu, byl před chrámovými dveřmi dostižen a ubit. Matka Drahomíra se s pláčem vrhla na mrtvé tělo syna, kterého pak dala v kostele Kosmy a Damiána pochovat. Na místě vraždy i na hrobu knížete se začaly dít nevidané věci. Po tři dny se krev mučedníka nevsakovala a nešla smýt ani ze země ani ze zdi kostela. Drahomíra, která dostala strach, prchla ze země, zatímco Boleslav odjel

do Prahy, aby se tam chopil moci. Václavovy stoupence nechal povraždit a dokonce i jejich děti utopit ve Vltavě.

Podle Kristiánovy legendy a podle Kosmovy kroniky byl kníže Václav zavražděn 28.září 929. Toto datum uvádí i J.Pekař a V.Novotný. Jiní historici, např. F.Palacký a dnes Zd.Fiala, D.Třeštík a další považují za správné datum rok 935, čemuž by nasvědčoval i antropologický výzkum tělesných pozůstatků knížete Václava provedený Dr. Emanuele Vláčkem, který odhaduje Václavův věk v době smrti blízký 40 letům.

Již od svého zavraždění byl kníže Václav uctíván jako mučedník a patron české země. Tři roky po jeho smrti byly jeho tělesné pozůstatky 4.března ze Staré Boleslavi a přeneseny do rotundy sv.Víta na Pražském hradě, čímž podle tehdejšího církevního práva proběhl akt Václavovy kanonizace. Jeho úcta se rychle šířila doma i ve světě. První kostel mu byl zasvěcen už v roce 972 v Proseku u Prahy. Koncem 10.století se objevuje v seznamu svatých řezenské diecéze. Počátkem 11.století se objevuje jeho obraz na mincích a pečetích a roku 1046 je mu zasvěcen nový chrám ve Staré Boleslavi.

Roku 1344 byl položen základní kámen gotické katedrály zasvěcené sv.Vítu, Václavu a Vojtěchovi. Karel IV. v ní nechal nad hrobem sv.Václava vybudovat bohatě zdobenou kapli a učinil z ní duchovní střed státu. Nechal zhotovit novou královskou korunu a ustanovil, že má spočívat na lebce sv.Václava, a že má být snímána jen při korunovaci českých králů.

Pokračování na str.5

Foto na titulní straně:
Socha sv.Václava v kapli katedrály sv.Víta v Praze

Přežije Hlas národa rok 2000 ?

ČTVRT STOLETÍ HISTORIE HLASU NÁRODA

V době, kdy Hlas národa oslavuje 25 let svého trvání, bychom se chtěli krátce zamyslet nad jeho bohatou historií. V těchto dnech se pomalu uzavírá čtvrt století tohoto týdeníku a později čtrnáctideníku Česko – amerického kulturního střediska „Velehradu“. Byla to velmi plodná kapitola v dějinách českého tisku a tiskového apoštolátu v Americe, která navázala na letitou práci benediktinů z Lisle a „Hlas národa“ vystřídal dvě do té doby oblíbená periodika „Národ“ a „Katolík“. Hlas národa přinášel svým čtenářům pravidelné informace o dění ve světě, v církvi a především v milované vlasti, která dlouhá léta byla sužována totalitním režimem a uzavřena za železnou oponou. Právě v této době byly zvláště důležité všechny objektivní informace o politickém, hospodářském a kulturním dění v Československu a díky nim mohli naši krajané v Americe pracovat na nejrůznějších místech a různými způsoby pro svobodu a opětovnou demokracii naší rodné země. Hlas národa dále hrál důležitou úlohu i při šíření Božího slova, při publikování náboženských článků a opětovně pravdivých informací o životě a útisku církve v naší vlasti. Dále nejrůznějšími články vzdělávacími, historickými, dopisy čtenářů, povídkami a fejetony udržoval a prohluboval národní cítění našich krajanů v Americe a v neposlední řadě též přispíval k udržení českého jazyka mezi krajany žijícími v cizině.

Železná opona padla, naše vlast se v roce 1989 stala opět svobodnou. Demokratickým způsobem došlo k vytvoření dvou samostatných republik našich bratrských národů Čechů a Slováků a v současnosti postupují obě nové republiky mílovými kroky na cestě integrace do nové sjednocené Evropy. Celý svět, zvláště v posledních letech, prožívá obrovský technický pokrok. Ten umožňuje prakticky okamžitou možnost informací z celého světa. Vedle klasických novin a časopisů daleko rychleji funguje televize a rozhlas s desítkami programů vysílanými často do celého světa satelitní technikou, na čelní místo v mediálním okruhu se dostává internet, kde díky počítačové technice lze získat jakékoli informace o čemkoli během několika minut, a tyto možnosti čím dál víc využívají lidé všech generací. V této situaci si snad běžný člověk řekne: „Budou ještě vůbec za pár let existovat noviny a časopisy? Budou se tisknout knihy? Nenahradí toto všechno počítače, video, digitální technika?“ A tak stojíme před otázkou i dalšího pokračování Hlasu národa, zda by měl dál vycházet, jaký by měl být jeho obsah, jaká vnější podoba.

BUDE HLAS NÁRODA POKRAČOVAT DÁL?

Problémů s vydáváním Hlasu národa je v současnosti víc než dost. Počet odběratelů klesl pod únosnou mez, informace, které noviny přinášejí jsou zastaralé a nelze na tom nic změnit – než se zprávy zpracují, noviny vytisknou a než je pošta doručí (a to bohužel trvá ze všeho nejdéle), dostávají čtenáři informace, které už jinde slyšeli nebo četli před měsícem. Malý náklad novin umožňuje pouze tisk v nejhorší kvalitě,

celé břemeno vydávání novin leží na několika jednotlivcích. Objevily se i hlasy, že by bylo nejlepší s novinami skončit. Aby redakce Hlasu národa zjistila zájem čtenářů, jejich požadavky a představy o budoucnosti novin, byla počátkem tohoto roku vyhlášena anketa, na kterou přišlo na dvě stovky odpovědí. Mnohé z těchto podnětů by měly sloužit pro budoucí uspořádání novin.

Po odchodu Fr. Vojtěcha Víta, který byl skutečným otcem a po dobu 25 let duší Hlasu národa, se redakční práce ujal jeho nástupce Fr. Dušan Hladík. Nad budoucností novin však nyní visí otazník. Česko – americké kulturní středisko „Velehrad“ prozatím nenašlo společnou řeč s Českou katolickou Misíí v Chicagu a vůbec celá budoucnost Velehradu je v současné době zastřena v mlze. Dokonce se šíří zvěsti, že by údajně měl být Velehrad prodán. Přes všechny problémy se rada České katolické misie v Chicagu rozhodla ve vydávání novin pokračovat, ovšem v poněkud jiné podobě. Ukázkou toho, jak by asi noviny měly v budoucnu vypadat držíte v rukou.

Rádi bychom Vám předložili čtrnáctideník křesťanského ducha, který by v sobě podržel prvek informativní, tedy zprávy ze světa, z církve a především z naší rodné vlasti. Dále bychom chtěli otiskovat tradiční nedělní Boží slovo a k němu náboženské články. Chceme přinášet věci z historie, ze současnosti exilu i domova, pěkné čtení, občas i poezii či některou českou písničku, zařadíme tolik očekávaný román na pokračování. V úvodníku jednotlivých čísel následujícího ročníku představíme nejlepší osobnosti našich dějin v cyklu o našich národních patronech. Na zadní straně budete nacházet to nejkrásnější z naší vlasti (města, kulturní památky, krásy přírody) vždy s anglicky psaným článkem, aby se tak o zemi svých předků mohli dovědět i ti, kteří už česky neumějí. To vše v nové podobě – barevně, s výrazně nadčasovým charakterem, v nejvyšší kvalitě ve vlastní tiskárně naší misie a za nezměněnou cenu.

HLASY NÁRODA

Nový čtrnáctideník bude též vycházet pod novým názvem, neboť současným vedením Velehradu nebylo umožněno, aby naše misie vydávala noviny pod původním názvem „Hlas národa“. Z dopisu předsednictva Velehradu datovaného 28.července 2000 vyjímáme následující:

„...Otcí Dušanu Hladíkovi jsme slíbili, že co nejdříve mu oznámíme, zdali pro katolické noviny naší české misie u Panny Marie Svatohorské bude moci užívat názvu Hlasu národa – čtrnáctideníku vydávaného „Velehradem“. Na 26.července jsme svolali mimořádnou schůzi předsednictva, na které bylo rozhodnuto, že na styl, obsahové zaměření i formát Hlasu národa vydávaného Česko – americkým kulturním střediskem „Velehradem“ byli jeho odběratelé hned od počátku zvyklí a byli s ním spokojeni. Z toho důvodu Česko – americké kulturní středisko „Velehrad“ žádným jiným novinám tedy ani katolickým novinám České katolické misie u Panny Marie Svatohorské nepropůjčí a nedovolí název svého čtrnáctideníku

Hlasu národa používat. Totéž platí o používání adres odběratelů Hlasu národa, které jsou majetkem Velehradu.

Jsmo přesvědčeni, že pochopíte naše rozhodnutí, zvláště když víte, že ani nám nepovolila benediktinská tiskárna použít jména jejich novin Katolika a Národa.

Víme, že Vás čeká těžká práce – zvláště dnes, kdy o čtené slovo se zájem zmenšuje.

Přejeme Vám hojnost Božího požehnání a úspěchu.

Za Česko – americké kulturní středisko „Velehrad“

Joseph Zacharda, Executive Director

Adele Vacek, Vice President

Frantiska Uhlir, Secretary

Toto rozhodnutí, které netřeba komentovat, vedlo radu České katolické misie v Chicagu k tomu, aby pro čtrnáctideník vybrala nový název. Z celé desítky návrhů byl nakonec jednohlasně zvolen název **HLASY NÁRODA**, aby tak bylo naznačeno, že tyto noviny chtějí pokračovat v duchu původního Hlasu národa a navázat na jeho tradici a dále změna „Hlas“ na „Hlasy“ má vyjadřovat otevřenost pro různé názory a výzvu k tomu, aby noviny nebyly dílem jednotlivců, ale kvalitní redakční rady a celé řady přispěvatelů. A zde Vás také prosíme o pomoc a slibujeme, že rádi otiskneme Vaše příspěvky, které nám zašlete, a uvítáme všechny Vaše podněty a připomínky.

PODĚKOVÁNÍ POMOCNÍKŮM

Upřímně děkujeme všem, kteří podpořili snahu udělat s českými katolickými novinami v Americe krok v před. Především děkujeme radě České katolické misie v Chicagu, že se jednohlasně postavila za další vydávání těchto novin a rozhodla se zakoupit moderní barevnou laserovou tiskárnu, která nám umožní tisknout noviny přímo z počítače a to doma a v takovém nákladu, jaký potřebujeme. Jmenovitě děkujeme a vzdáváme Pán Bůh zaplat' všem dobrodincům, kteří na nový stroj v celkové hodnotě téměř 8,000 \$ přispěli: F. Dohnalová

500 \$, Fr. D. Hladík 1000 \$, F.W. Škubal 150 \$, K. Chrobák 1000 \$, M. a I. Chybíkovi 500 \$, F. a P. Vaculovičovi 100 \$, P. a M. Šnajdrovi 200 \$, A. Pokorná 30 \$, J. Pavelčík 500 \$, V. a R. Slívovi 100 \$, L. a M. Murarikovi 500 \$, E. a M. Mizerákovi 100 \$, Nejmenovaný dárce 250 \$, Nejmenovaný dárce 200 \$, M. Y. Stankovsky 100 \$, J. a V. Milěrovi 200 \$, M. Minaříková 250 \$, E. a A. Vedralovi 300 \$, L. Pospíchal 400 \$, Nejmenovaný dárce 300 \$, K. a B. Tomečkovi 200 \$, F. Halcisak 100 \$, M. a V. Gordan 50 \$, E. a T. Vedralovi 300 \$, B. Novotná 100 \$. Konečně také děkujeme všem, kteří se podíleli na přípravě ukázkového čísla Hlasů národa, ať přípravou článků, pomocí s počítačovou technikou, tiskem novin a jejich distribucí.

OBJEDNÁVKY HLASŮ NÁRODA

Milí čtenáři, nabízíme Vám novou podobu našich novin. Budou vycházet, dá-li Bůh, jednou za 14 dní, celkem 25 čísel do roka. Prosíme Vás, přihlaste se k odběru co nejdříve na adrese: Hlasy národa, P.O. Box 508 576, Cicero, IL 60804. Předplatné na rok 2001 zůstává nezměněno: USA 35.00 \$, Canada 38.00 \$, Ostatní cizina 40.00 \$, příplatek za dodání leteckou poštou 30.00 \$. Šeky adresujte na: Czech Mission, Cicero, IL. Objednávky zašlete na lístku otištěném na této stránce dole, pokud možno, do 10. prosince 2000, abychom Vám včas mohli dodat první číslo, které plánujeme vydat s předstihem už k letošním vánocům. Zde můžete již využít naší inzertní rubriky a pro své přátele a známé publikovat vánoční a novoroční blahopřání.

Snažně Vás prosíme, abyste podpořili Hlasy národa, kterými chceme navázat na dlouholetou tradici českého tisku a přispět tak k udržení české řeči v Americe. Děkujeme Vám za Vaši čtenářskou přízeň a prosíme doporučit naše noviny svým přátelům a známým. Na další dobrou spolupráci se těší

Fr. Dušan Hladík z redakční radou

Objednávám závazně HLASY NÁRODA na rok 2001

(Pište čitelně hůlkovým písmem!)

Titul: _____ Jméno: _____
 Příjmení: _____
 Firma: _____
 Adresa: _____
 Město: _____
 Stát: _____ Zip Code: _____
 Země (cizina): _____
 Obyčejně: _____ Letecky: _____
 Telefon: _____
 Poukazují částku: _____ \$ (Šeky na: Czech Mission, Cicero, IL)
 Datum: _____ Podpis: _____

Cena: USA 35.00 \$, Canada 38.00 \$, Ostatní cizina 40.00 \$, příplatek za dodání leteckou poštou 30.00 \$.

Zašlete na adresu: **Hlasy národa, P.O. Box 508 576, Cicero, Illinois, 60804 U.S.A.**

Informace: Telefon (708) 533 1050, Fax (708) 656 1090

Objednávám závazně HLASY NÁRODA na rok 2001

(Pište čitelně hůlkovým písmem!)

Titul: _____ Jméno: _____
 Příjmení: _____
 Firma: _____
 Adresa: _____
 Město: _____
 Stát: _____ Zip Code: _____
 Země (cizina): _____
 Obyčejně: _____ Letecky: _____
 Telefon: _____
 Poukazují částku: _____ \$ (Šeky na: Czech Mission, Cicero, IL)
 Datum: _____ Podpis: _____

Cena: USA 35.00 \$, Canada 38.00 \$, Ostatní cizina 40.00 \$, příplatek za dodání leteckou poštou 30.00 \$.

Zašlete na adresu: **Hlasy národa, P.O. Box 508 576, Cicero, Illinois, 60804 U.S.A.**

Informace: Telefon (708) 533 1050, Fax (708) 656 1090

Liturgická čtení

Slavnost sv. Václava, mučedníka
a hlavního patrona českého národa

1. čtení – Moudr 6, 9-21

Čtení z knihy Moudrosti.

Vládové, k vám se obrazení má slova, abyste se naučili moudrosti a neklesli. Ti totiž, kdo svatě střeží svaté příkazy, budou uznáni za svaté, ti, kdo jsou o nich poučeni, najdou ospravedlnění. Buďte tedy žádostivi mých slov, mějte po nich touhu, a poučíte vás.

Moudrost září a nevaďne, snadno ji vidí ti, kdo ji milují, dává se nalézt těmi, kdo ji hledají. Předchází ty, kdo po ní touží, a ukazuje se jim první. Neunaví se, kdo k ní časně přichází, najde ji, jak mu sedí u dveří. Myslet totiž na ni, je svrchovaná prozíravost, kdo kvůli ní bdí, brzy je bez starosti. Vždyť sama obchází a hledá ty, kdo jsou jí hodni, na cestách se jim ukazuje s přízní a při každé myšlence jim vychází vstříc. Neboť její začátek je zcela upřímná touha poučit se, chtít se poučit je láska k ní, láska k ní je zachovávat její přikázání, dbát o přikázání je zajistit si nesmrtelnost, nesmrtelnost pak dává místo u Boha.

A tak touha po moudrosti přivádí ke kralování. Vládové lidí, když se tedy těšíte z trůnů a žezel, ctěte moudrost, abyste kralovali navěky.

2. čtení – 1 Petr 1, 3-6; 2, 21b-24

Čtení z prvního listu svatého apoštola Petra.

Buď veleben Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista! Protože je tak nesmírně milosrdný, znovu nás zrodil, takže zmrtvýchvstáním Ježíše Krista máme živou naději na dědictví, které nepomine, na dědictví skvělé a trvalé.

Je pro vás připraveno v nebi; protože totiž máte víru, chrání Vás Boží moc a vede ke spáse, která se má ukázat nyní v poslední době. A proto budete potom jásat, i když vás musí trápit teď ještě na krátký čas všelijaké zkoušky.

Vždyť i Kristus trpěl za vás a zanechal vám tak příklad, abyste šli v jeho šlépějích. On nezhrěšil a nikdo od něho neslyšel nic neupřímného. Když mu spílali, on jim to spíláním neoplácel, když trpěl, nevyhrožoval, ale ponechal vše tomu, který soudí spravedlivě. On sám na svém těle vynesl naše hříchy na dřevo kříže, abychom byli mrtví hříchům a žili spravedlivě. Jeho ranami jste uzdraveni.

Evangelium – Mt 16, 24-27

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš řekl svým učedníkům:

„Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mě! Neboť kdo by chtěl svůj život zachránit, ztratí ho, kdo však svůj život pro mne ztratí, nalezně ho.

Neboť co prospěje člověku, když získá celý svět, ale ztratí svou duši? Nebo jakou dá člověk náhradu za svou duši?

Syn člověka přijde ve slávě svého Otce se svými anděly a tehdy odplatí každému podle jeho jednání.“

Ze „Života svatého Václava“

Z první staroslověnské legendy o sv. Václavu.

Když Václavův otec Vratislav zemřel, dosadili Čechové na stolec předků Václava. Ten byl milostí Boží dokonalý ve víře. Všem chudým prokazoval dobrodiní, nahé odíval, lačné krmil, pocestné přijímal podle slov evangelia, vdovám nedal ukřivdit, všechny lidi, chudé i bohaté miloval, přisluhoval služebníkům Božím, mnohé kostely zdobil zlatem.

Ale čeští muži zpychli a namluvíli jeho mladšímu bratru Bleslavovi: „Bratr Václav tě chce zabít a dohodl se o tom se svou matkou a se svými muži.“

Václav jezdil po všech hradech, když se tam slavil svátek kostela. Vešel i do hradu Boleslavova, v neděli na svátek Kosmy a Damiána. Když vyslechl mši, chystal se, že se vrátí domů do Prahy. Ale Boleslav jej s podlým úmyslem zadržel a řekl: „Proč bys odcházel, bratře?“ A Václav bratrovo pozvání neodmítl.

Když pak nastalo ráno, zvolili na jitřní. A Václav uslyšev zvon řekl: „Chvála tobě, Pane, žeš mi dal dočkat se tohoto jitra.“ A vstal a šel na jitřní.

Hned v bráně jej dostihl Boleslav. Václav se na něj ohlédl a řekl: „Bratře, včeras nám byl dobrým služebníkem.“ Boleslavovi se však k uchu sklonil ďábel a rozvrátil jeho srdce. Boleslav vytasil meč a odpověděl: „Teď ti chci být ještě lepším.“ A když to řekl, udeřil jej mečem po hlavě.

Václav se k němu obrátil a řekl: „Co sis to usmyslil, bratře?“ A uchopil ho a srazil k zemi. Tu přispěchal jeden z Boleslavových rádců a ťal Václava do ruky. Ten poraněn na ruce pustil bratra a běžel do kostela. Dva zločinci ho však ubili u kostelních dveří a přiskočil ještě jiný a probodl mu bok mečem. Tu Václav vypustil duši říkáje: „Do tvých rukou, Pane, odevzdávám svého ducha.“

SVATÝ VÁCLAV

Pokračování ze str. 2

Počátkem 14. století byl svatému Václavovi dokonce zasvěcen i jeden z oltářů v bazilice sv. Petra ve Vatikánu a od roku 1670 je jeho svátek v celocírkevním kalendáři.

Svatý Václav se v dějinách našeho národa stal symbolem české státnosti. V roce 1848 byly před sochou sv. Václava formulovány české státoprávní požadavky. U jeho sochy na Václavském náměstí byla dne 28. října 1918 čtena zpráva o vyhlášení Československé republiky, stejně tak se

toto místo stalo shromaždištěm odpůrců komunistické totality a svědkem důležitých dějů, zejména let 1968 a 1989.

Svatý Václav byl muž zbožný, vzdělaný a laskavý, byl ale také spravedlivý a rozvážný vladař. Jeho postava vyniká natolik svým duchovním obsahem, že přerostla rámeček církve a stala se symbolem našeho národa a státu. Jeho posmrtná role a vláda mnohonásobně překonává jeho pozemské panování.

ZE SVĚTA

Svět se bojí ropné krize. - Navzdory tvrzení o brzkém zvýšení těžby společností OPEC na blízkém východě se cena ropy tento týden vyšplhala na desetileté maximum. Americká ropa West Texas Intermediate (WTI) vystoupila na rekord od války v Perském zálivu na 35,86 USD za barel a rychle vzhůru zamířila i cena severomořské ropy Brent, která se obchodovala za 34,60 USD za barel. „Směřujeme ke krizi značných rozměrů, protože kapacita těžby se blíží limitu,“ prohlásil prezident OPEC Ali Rodriguez. Pozorovatelé doufají, že rekordní ceny ropy jsou jen krátkodobým výkyvem. Trvale vysoká cena ropy by totiž ohrozila především asijské a jihoamerické země, které jsou lehce náchylné ke krizím. Obchodníci věří, že za vysokými cenami stojí především spekulativní obchody. Situace na trhu ale zdaleka není optimální. V amerických zásobách je ropy stále málo. Ministerstvo energetiky USA slíbilo, jak uvádí agentura Reuters, že je po případném rozhodnutí prezidenta Billa Clintona schopné dodat ropným společnostem surovinu ze strategických ropných rezerv (SPR) do 15 dní. To vzbuzuje obavy. Čtyři federální strategická skladiště ropy v Texasu a Louisianě jsou nyní v plné pracovní pohotovosti a mohou vydávat surovinu tempem čtyři miliony barelů denně. Strategické rezervy USA obsahují kolem 570 milionů barelů ropy a samotná hrozba jejich použití zastavila růst cen ropy. Írán navrhl, aby OPEC zvýšil těžební limity dříve než v listopadu, na kdy je naplánována další schůzka ropné-

ho kartelu. V mnoha evropských zemích pokračovaly demonstrace a blokády rafinerií, skladů pohonných hmot a silnic. Dopravci, zemědělci i taxikáři v Británii, Francii, Německu, Belgii a Nizozemsku tvrdí, že je dnešní cena ropy ruší. Britská a německá vláda - na rozdíl od francouzského kabinetu - to muto nátlaku zatím odolaly a prohlásily, že požadavkům demonstrantů na nižší daně z pohonných hmot neustoupí. Nejvyšší ceny benzínu v Evropě jsou v Británii a mnozí volí z toho viní vládu která na pohonné hmoty uvalila daň ve výši 75 procent. Proti vysokým cenám pohonných hmot se konají protesty i v dalších zemích.

Tragédie ruské jaderné ponorky Kursk dosud neobjasněna - 7. září (ČTK) deník Berliner Zeitung s odvoláním na ruskou Federální bezpečnostní službu (FSB) oznámil, že k tragédii ruské jaderné ponorky Kursk, jež se v srpnu v Barentsově moři potopila se 118 námořníky na palubě, došlo po zásahu protiponorkovou raketou, kterou vypálil ruský křižník Petr Veliký během námořního cvičení. Raketa „Granit,“ jež je vybavena zcela novým typem hlavice s naváděcím zařízením rozrážela vodu do vzdálenosti 20 kilometrů od lodi, pak na palubě křižníku zaznamenali výbuch ponorky, po němž následoval další.

Ruské námořnictvo druhý den popřelo tyto zprávy a oznámilo, že v průběhu cvičení je taková nehoda naprosto vyloučena, protože povrchové lodě a ponorky operují v přesně vymezených výcvikových zónách a plavidla během cvičení nikdy nepouží-

vají ostrou municí. Ruský vicepremiér Ilja Klebanov později též popřel informace zveřejněné německými novináři a prohlásil, že žádná tajná zpráva vyšetřovací komise v čele se šéfem FSB Nikolajem Patruševem, kterou údajně 31. srpna předložil ruskému prezidentovi Vladimíru Putinovi neexistuje.

Putin pak v rozhovoru pro americkou televizi CNN přiznal, že většina členů posádky Kursku zahynula v důsledku mohutného výbuchu v průběhu 90 vteřin. Uvedl, že smrt takto stihla 75 až 80 procent námořníků, avšak prozatím stále nejsou „zcela jasné“ příčiny tragédie. „Můžeme mluvit o tom, že zazněly výbuchy, ale nevíme, co tyto výbuchy vyvolalo,“ uvedl v rozhovoru s moderátorem Larrym Kingem.

Jako další možnou příčinu havárie ponorky začala ruská strana šířit hypotézu, podle níž byla příčinou potopení ponorky Kursk srážka s americkým plavidlem. V době nehody Kursku byly totiž v oblasti Barentsova moře přítomny dvě Americké ponorky Toledo a Memphis, stejně jako britská ponorka Splendid. Spojené státy i Velká Británie však odmítly, že by se jejich plavidla s Kurskem srazila a Spojené státy odmítly dovolit Rusům žádanou prohlídku svých ponorek.

Na místě, kde se potopila ponorka Kursk nyní bude pracovat vědecko-výzkumná loď Akademik Mstislav Keldyš. 23. září by měla dorazit z Kanady do Severomorsku a zahájit tam přípravné práce zaměřené na vyzvednutí členů posádky z mořského dna a zjištění příčin havárie.

Nesmírné rozhořčení vyvolal v Izraeli i ve světě rabín a duchovní vůdce izraelské

ultrakonzervativní strany Šas Ovadia Joseph svým výrokem, že Židé se stali obětmi vraždění nacistů proto, že to byli převtělení hříšníci posláni zpět na zem, aby zaplatili za své hříchy a dělali pokání. O Arabech pak rabín prohlásil, že jsou prokletým a zlým národem, který nenávidí Izrael. Bůh podle něj denně lituje, že stvořil muslimy. Osočil i premiéra Ehuda Baraka. Tvrdil o něm, že nemá rozum, když chce do Jeruzaléma přivést hady, s nimiž mají Židé ve městě žít, a také to, že běhá za muslimy jako stížený amokem. Za všechna tato slova si rabín Ovadia vysloužil tvrdou kritiku ze všech stran. Za nepřijatelná označil jeho slova izraelský prezident Moše Kacav, ale odmítl interpretace, podle nichž Joseph učinil oběti holocaustu odpovědnými za vlastní osud. Izraelský rozhlas se domnívá, že prezidentova reakce nebyla dost tvrdá proto, že právě poslancům Šasu vděčí Kacav za zvolení do funkce. Premiér Ehud Barak, výroky komentoval jako nehodné významu rabína Josepha, protože „zraňují pocity všech, kdo přežili holocaust, a rodiny obětí.“

Podle ženevské zprávy o světových katastrofách si 13 milionů lidských životů vyžadají každoročně nemoci AIDS, malárie, onemocnění střev a dýchacích cest. Tato „tichá katastrofa“ vykořeňuje především v zemích Afriky celé rodiny. Podle Červeného kříže je počet lidí, kteří na tyto nemoci v loňském roce zemřeli, 160 krát vyšší než u obětí přírodních katastrof. Ty mají sice značnou odezvu v médiích, ale skutečnou lidskou tragédií 21. století budou podle zprávy tyto „tiché katastrofy“.

CÍRKEV VE SVĚTĚ

Za tisk Písma svatého a náboženské literatury byl v Číně odsouzen na šest let vězení kněz Jiang Sunian. Červnový rozsudek již jen potvrdil původní rozhodnutí soudu z dubna letošního roku. V rozsudku se uvádí, že kněz vyráběl a šířil různé druhy tiskovin bez povolení. Odsouzený Jiang Sunian byl zatčen před několika měsíci spolu s jinými duchovními katolické „podzemní“ církve v Cangnane.

Kostel na kolečkách – Mobilní pravoslavný kostel, vybudovaný z přestavěného železničního vagónu, zahájil cestu po odlehlých vesnicích a osadách ruského Dálného východu. Kostel "na kolečkách" má kapli se sedadly pro 50 lidí, tři ložnice - pro kněze a jeho dva pomocníky a malou kuchyňku. Nový mobilní kostel je první svého druhu a je dokladem skutečnosti, že si ruská pravoslavná církev nyní bere za vzor protestantské misionáře, kteří pečovali o to, aby náboženství bylo dostupné masám. Mobilní kostel, který vyrazil z východosibiřského města Chabarovsk, bude křížovat Dálný východ, rozlehlou oblast hlubokých lesů, malebných jezer a řek s jen řídkou roztroušenými vesnicemi a osadami.

Od roku 1996 se staví v obci Liptovské Sliače na Slovensku nový kostel. Měl by pojmut asi 800 lidí a jeho dokončení se plánuje na říjen tohoto roku. Kostel upoutává svým netradičním tvarem, který připomíná Noemovu archu.

V Albánii byli vysvěceni první katoličtí kněží po zhroucení komunismu. Arcibiskup Angelo Massafra ze Škodaru, který novokněze

vysvětil, hovořil o "historickém dnu pro Albánii". Je to čas naděje, který ukazuje, jak rychle církev ožívá po mnoha letech státního ateismu a mučednictví. Novokněží, tři diecézní a dva františkáni, jsou absolventy interdiocézního semináře ve Škodaru. Poslední kněžské svěcení se v Albánii konalo v roce 1956.

Kláster na úpatí „křížové hory“ - V Litvě na úpatí „křížové hory“ v Siauliai, která je pokrytá „lesem“ tisíců křížů, posvětili nový klášter, který bude sloužit litevským františkánům jako místo pro noviciát. Apoštolský nuncius v Litvě, arcibiskup Ervín J. Ender při bohoslužbě připomenul, že iniciátorem kláštera byl papež Jan Pavel II., který při své cestě do Litvy v roce 1993 navštívil také „křížovou horu“. Ta se stala symbolem duchovního odporu proti státnímu ateismu v dobách komunismu. Ve svém poselství k posvěcení kláštera Svatý otec zdůraznil, že kříže ze Siauliai se „v nejtvrdějším okamžiku historie Litvy staly nevyčerpatelnou silou, vnitřní baštou víry v Krista a věrnosti církvi.“ Nový františkánský klášter postavila pro Litvu toskánská františkánská provincie.

Pronásledování čarodějnic. - Dějiny o pronásledování čarodějnic v Evropě je třeba od základu přepracovat. Poukázal na to dánský historik a znalec lidových kultur *Gustav Hennigsen* v rámci výstavy Čarodějnictví v Evropě – mýtus a skutečnost, která se konala v Římě. Nové výzkumy prokázaly, že počet obětí je ve skutečnosti daleko menší, než jak se obecně tradovalo. Jestliže se dosud mluvilo o milionech, jedná se

ve skutečnosti o maximálně 50,000 lidí, kteří padli v Evropě za obětí tomuto šílenství. V katolických zemích je počet těchto případů obzvláště nízký. Dnes je prokázáno, že od 16. do konce 18. století ve Španělsku, Portugalsku a Itálii bylo po 12 000 procesech jen 36 poprav. Největší počet upálených obětí připadá na evangelické a severské země, kde římská inkvizice vůbec nepůsobila. Mezi odsouzenými, proti dosud převládajícímu mínění, zde bylo i několik mužů, na Islandu dokonce výlučně muži.

Patriarcha ruské pravoslavné církve odmítl sblížení s římskokatolickou církví. Znovu tak nebyla překonána staletá roztržka východních a západních křesťanů. Patriarcha moskevský a celé Rusi Alexij II. prohlásil, že nemůže být ani řeči o jeho setkání s papežem Janem Pavlem II., dokud nebudou zaceleny otevřené rány. Nedávno dokonce donutil prezidenta Putina, aby upustil od úmyslu pozvat jménem státu Jana Pavla II. do Moskvy. Alexij II. je přesvědčen, že papež Jan Pavel II. může Moskvu navštívit za dvou podmínek, za něž označil ukončení pronásledování pravoslavných křesťanů řeckými katolíky na západní Ukrajině a zastavení praktik přetahování věřících na stranu katolické církve na kanonické půdě ruské pravoslavné církve. Alexij II. zdůraznil, že další vývoj vztahů ruské pravoslavné církve s Vatikánem záleží na vyřešení zmíněných problémů.

Svatořečení posledního ruského cara Mikuláše II., o němž rozhodl biskupský synod ruské pravoslavné církve, není první. Ruská pravoslavná církev v zahraničí, která na rozdíl od moskevského pa-

triarchátu nikdy neuznala vládu komunistů nad Ruskem, učinila tento krok již v roce 1981. Tehdy církevní hierarchové v Rusku na pokyn strany rozhodně protestovali proti tomuto rozhodnutí, jež prý bylo motivováno pouze politicky, nikoli nábožensky. Většina Rusů, i věřících a biskupů, to však sledovala se skepsí či dokonce se zjevným odporem. V roce 1997 odmítl biskupský synod svatořečení s odůvodněním, že poslední car ještě nezpůsobil žádný zázrak. Od té doby docházejí na patriarchát v Moskvě nesčetné dopisy o plačících ikonách a o vyslyšených modlitbách. Ze života a politického působení cara nevyplývá dostatečný důvod pro jeho kanonizaci, uvádí se v doporučení, v němž se Svatý synod vyslovuje pro svatořečení. Nejvyšší představitel ruské pravoslavné církve patriarcha Alexij II. ještě před zahájením několikaletého synodu prohlásil, že pokud na něm ke svatořečení Mikuláše dojde, stane se tak kvůli „jeho kruté a mučednické smrti, nikoli kvůli jeho vládě nebo způsobu života.“ Od roku 1989 ruská pravoslavná církev svatořečila včetně carské rodiny 34 osob.

Papežové na oltář. - V neděli 3. září 2000 blahořečil papež Jan Pavel II. v Římě dva své předchůdce. Pia IX. a Jana XXIII. Období, kdy oba stáli v čele církve, byla pro dějiny velmi významná. Nově blahořečení jsou příkladem obětavé služby církvi, ať už v převratných dobách vzniku italského státu, či pronásledování církve komunisty v mnoha zemích. Oba také jako iniciátoři koncilů (I. a II. vatikánského) posunuli církev významným způsobem vpřed.

Z VLASTI

Politické události

Prezident ČR Václav Havel na návštěvě v USA

Prezident České republiky Václav Havel uskutečnil ve dnech 4. – 10. září pracovní návštěvu USA. Hlavním cílem jeho cesty byla účast na Summitu Milénia, který se konal 6. – 8. září 2000 v ústředí Spojených národů v New Yorku.

Během své návštěvy prezident Havel přijal také čestný doktorát práva na Michiganské universitě v Ann Arbor (předměstí Detroitu) v úterý 5. září a účastnil se na diskusi na sympoziu „Intelektuální výzva globalizace“.

Ve čtvrtek 7. září prezident Havel zahájil „Forum 2000“, výstavu fotografií v New Yorku organizovanou společností Forum 2000 a v tentýž večer se zúčastnil večere pořádané Americkými přáteli České republiky na počest ministryně zahraničí Madeleine Albrightové. V sobotu 9. září otevřel výstavu „Českých a slovenských přistěhovalců“ v Přistěhovaleckém muzeu na ostrově Ellis v New Yorku. Na zpáteční cestě vykonal soukromou návštěvu u bývalého prezidenta George Bushe v Kennebunkport ve státě Maine.

Podle zprávy

z velvyslanectví ČR v USA

Návrh zákona

o soudech neprošel

Druhou letošní porážku při prosazování reformy soudnictví utrpěl ministr spravedlnosti Otakar Motejl při jednání Poslanecké sněmovny 15. září. Dolní komora parlamentu totiž ve druhém čtení zamítla vládní návrh zákona o sou-

dech, který měl zjednodušit a zrychlit soudní řízení. Ministr neuvedl, zda bude po dalším neúspěchu při prosazování soudní reformy uvažovat o demisi.

Vláda schválila návrh státního rozpočtu

18. září 2000 Vláda schválila definitivní verzi návrhu státního rozpočtu na příští rok se schodkem 20 miliard korun, s příjmy 630,7 miliardy korun a výdaji 650,7 miliardy korun. Poslanci ČSSD a ODS, pravděpodobně podpoří vládní návrh zákona o státním rozpočtu na rok 2001. Z jejich vyjádření vyplynulo, že vládou schválený rozpočet sice má ještě "drobné vady", ale jako celek by především kvůli předem dohodnutému dvacetimiliardovému schodku mohl být přijatelný.

Výroční zasedání Světové banky a Mezinárodního měnového fondu v Praze

Na konci září se Praha stane na pár dní téměř hlavním městem světových financí.

Samo výroční zasedání SB a MMF proběhne v době od 26. do 28. září 2000, ale bude mu předcházet týden zhruba třiceti seminářů. Nejvýznamnější finančníci z celého světa zde budou rokovat o otázkách celosvětové ekonomiky.

Myšlenka svolat poslední výroční zasedání Světové banky a MMF před koncem milénia do Prahy vznikla v roce 1993, kdy byl českým premiérem Václav Klaus. Konečné rozhodnutí padlo v říjnu 1996. Česká vláda uvolnila prostředky ze státního rozpočtu a pověřila ministerstvo financí organizací zasedání.

Nákladná renovace býva-

lého Paláce kultury – ohromné stavby z komunistických časů, stojící nad Prahou nedaleko Vyšehradu si vyžádala finanční prostředky ve výši 55 milionů EUR. Rekonstrukce a dostavba budovy Kongresového centra začala koncem roku 1998 a dnes splňuje areál veškeré podmínky pro vznik kongresového, obchodního a kulturního centra světového významu. Technická modernizace a rekonstrukce stávajícího objektu KCP a dostavba nové sedmipodlažní multifunkční budovy je jednou z největších investic v rámci Prahy. I když stavební firmy přiznávají, že pracovaly ve spěchu, renovace skončila v termínu a při své návštěvě Prahy koncem července 2000 mohl šéf MMF Horst Koehler dát souhlas ke konání zasedání v prostorách, které Praha pro světové finančníky připravila.

Události v Seattlu přispěly ke všeobecné nervozitě. Když do Prahy dorazily zprávy o pouličních nepokojích a rabování, ministerstvo vnitra pojalo přípravy nesmírně vážně. Byly povolány posilové jednotky policie z celé ČR, v pohotovosti je připravena armáda. Školy dostaly zvláštní prázdniny a pro celou Prahu byly vydány zvláštní předpisy. Do celých čtvrtí v blízkosti místa jednání byl omezen přístup cizím lidem, policie dostala příkaz legitimovat všechny občany, byl vydán přísný zákaz vjezdu všech motorových vozidel, zásobování obchodů má povolený vjezd jen v nočních hodinách.

České úřady odhadují počet demonstrantů na zhruba dvacet tisíc. V Seattlu jich bylo na třicet tisíc. Pro některé z nich se staví stanové městečko na Strahovském stadionu, který je největším

stadionem na světě. Počítá se, že zasedání MMF se zúčastní kolem patnácti tisíc osob, z toho zhruba 4,000 delegátů, 2,000 novinářů a přes 5,000 návštěvníků a hostů.

Podle agentur

Ekonomika

Strojírenský veletrh v Brně

Více než 2500 vystavovatelů ze 37 zemí se účastní 42. mezinárodního strojírenského veletrhu a druhého ročníku mezinárodního veletrhu obráběcích a tvářecích strojů, které byly 17. září na brněnském Výstavišti. Zahraničních vystavovatelů je přes 900. Nejvíce firem ze zahraničí je z Německa, Slovenska, Rakouska, Itálie a Švýcarska. Vůbec poprvé se v Brně představí společnosti z Číny, Izraele, Lotyšska, Malajsie, Moldávie a Singapuru. Poprvé od rozpadu Sovětského svazu se na veletrhu prezentuje 29 ruských firem, které se pokusí navázat dřívější spojení zejména s českými partnery. Organizátoři veletrhu letos očekávají zhruba 100.000 návštěvníků z 62 zemí světa. Veletrhy potrvají do pátku 22. září.

Růst HDP se zpomalil

Hrubý domácí produkt České republiky za letošní druhé čtvrtletí meziročně vzrostl o 1,9 procenta, což proti prvnímu čtvrtletí znamená určité zpomalení. Zatímco investice ovlivňovaly v uplynulém období vývoj Hrubého domácího produktu pozitivně, opačným směrem působil zejména export zboží. Za celé pololetí činil růst HDP 3,1 procenta. Premiér Miloš Zeman vyjádřil s výsledkem za druhé čtvrtletí relativní spokojenost. Předseda Poslanecké sněmovny Václav Klaus naopak považuje ekonomický růst za příliš nízký.

Koruna vytvořila nové minimum

18. září koruna v průběhu obchodování vůči americkému dolaru po zahájení na 41,55 Kč/USD vytvořila nové historické minimum 41,86 Kč/USD, před koncem obchodování však tyto ztráty korigovala a den zakončil na 41,57 koruny za dolar, řekl dealer ČSOB Jan Boháč.

Rovněž proti euru koruna nejdříve oslabovala z počátečních 35,49 až k 35,735 Kč/EUR, poté se však vrátila a zakončila na 35,51 koruny za euro, což odpovídá 18,17 Kč/DEM.

Propad vůči dolaru na nové historické minimum byl spojen s dalším oslabením eura vůči dolaru, který byl doprovázen oslabením rovněž dalších měn transformujících se ekonomik, především polského zlotého. Koruna navíc oslabila vůči euru, což propad vůči dolaru prohloubilo. Pro zbytek týdne, podle Boháče, by se však měla koruna udržet v rozmezí 35,30 až 35,90 koruny za euro.

Kurzovní lístek KB

18. 9. 2000

EUR, 1	35.545
Belgie, 100	88.114
Francie, 1	5.419
Itálie, 1000	18.357
Rakousko, 1	2.583
SRN, 1	18.174
Kanada, 1	27.602
Slovensko, 100	82.972
USA, 1	41.057

Kultura

Záchrana mozaiky na katedrále svatého Víta trvala osm let

Za účasti prezidenta Václava Havla byla symbolicky odhalena zrestaurovaná středověká mozaika na svatovítské katedrále. Jde o jedno z nejceněnějších a zároveň nejobtížnější udržovatelných

uměleckých děl na našem území.

Zřejmě poprvé za posledních šest století vypadá monumentální mozaika s motivem Posledního soudu na katedrále svatého Víta téměř tak, jak ji kdysi viděl Karel IV. Dílo dokončené v roce 1371, se skládá z více než milionu skleněných a kamenných kostiček zbarvených desítkami různých odstínů.

Obnovy nejvýznamnější středověké venkovní mozaiky na sever od Alp se v roce 1992 ujal americký Gettyho konzervační institut. Jeho týmy složené z mezinárodních odborníků restaurují památky nejen v Evropě, ale například i v Číně a v mayaských lokalitách. Tým zabývající se pražskou mozaikou vedl český rodák a absolvent ČVUT Dušan Stulik.

Součástí projektu Gettyho institutu je kromě právě dokončeného zrestaurování mozaiky také dlouhodobá konzervační strategie, již se budou řídit další generace odborníků. Podle českého restaurátora Aloise Martana, který se účastnil pokusu o záchranu mozaiky nejen nyní, ale již v roce 1960, bylo méně kvalitní středoevropské sklo téměř po celou dobu existence mozaiky zašedlé a již od konce čtrnáctého století trvaly vážné problémy s jeho konzervací. V nejhorším stavu byla mozaika na konci 19. století, kdy musela být rozřezána a na dvě desítky let snata z fasády Zlaté brány.

Práce na obnově vzácné mozaiky trvala osm let. Nejdéle trval vývoj vhodné technologie čištění a konzervace, protože žádný ze způsobů do té doby známých nebylo možno použít. Unikátní metody vytvořené pro pražskou mozaiku, zahrnující mj. Čištění pomocí pískových mikrotřesek, nyní pomohou při restaurování dalších památek.

Lidové Noviny

Památce arcipata

Anastáze Opaska OSB

Druhého září si v břevnovské bazilice svaté Markéty připomněli mši svatou v 9.30 hod. první výročí smrti a pohřbu arcipata břevnovského kláštera benediktinů Anastáze Opaska (1913 - 1999). Byl doktorem teologie, básníkem, kritikem, zakladatelem laického katolického sdružení Opus bonum, nositelem Řádu za zásluhy v boji proti nacismu a Řádu TGM. Ale především zůstává ve vzpomínkách člověkem dobrého díla, který tvrdil, že ho nezastaví nikdo a nic. Jedině by se prý muselo stát něco nepředvídatelného. V roce 1932 po maturitě vstoupil do benediktinského řádu a v 26 letech byl jmenován konventuálním převorem. Roku 1947 zvolili členové konventu převora Opaska opatem. Krátce poté byl odsouzen pro "špionáž a velezradu" k doživotí. Po jedenácti letech vězení byl v květnu 1960 propuštěn na amnestii a pracoval jako pomocný stavební dělník a skladník. Roku 1968 odešel do bavorského Rohru k benediktinům. Zpátky se vrátil až v roce 1990. Zemřel po krátké návštěvě Rohru 24. srpna 1999.

Arcipat Anastáz Opasek byl plný energie, rozdával radost, miloval Boha a lidi. Ve vzpomínkách nám zůstane jeho přesvědčení, že Bůh působí často ve skrytu, nenápadně. A o pravém křesťanství se druzí mohou přesvědčit jen z našeho svědectví věřících lidí, ze slova a ze skutků, z naší nezištné lásky k bližnímu. V knize Moniky Elšíkové Dobré dílo Anastáze Opa-

ska, kterou vydalo nakladatelství Moniky Vadasové - Elšíkové v roce 1999 v Praze, se dočtete, jak na arcipata vzpomínají jeho přátelé a známí. KT 34/2000

Sport

Olympiáda v Sydney

Hry XXVII. letní olympiády v Sydney, byly zahájeny 15. září 2000. Olympijský oheň zapálila Cathy Freemanová, úřadující mistryně světa v běhu na 400 metrů. Vlajku 92-ti členné delegace českých sportovců nesl rychlostní kanoista a dvojnásobný vítěz z Atlanty Martin Doktor. Oheň na pět metrů vysokém pilonu zavěšeném nad vodopádem tekoucím po části jedné z tribun bude na Olympijském stadionu hořet po celou dobu her až do 1. října.

Stejně jako na olympijských hrách v Atlantě začal fotbalový turnaj už před oficiálním zahájením her. Na čtyřech fotbalových stadiónech se již předem odehrálo slavnostní zahájení podle předpisů Mezinárodního olympijského výboru. V úvodu turnaje čeští fotbalisté v Canberrě remizovali s USA 2:2.

Hned v druhém soutěžním dni olympiády se již ČR mohla radovat z první bronzové medaile, kterou získal triatlonista Jan Řehula.

Česká reprezentantka Štěpánka Hilgerová obhájila zlatou olympijskou medaili z Atlanty, když 18. září vyhrála ženský závod kánoí v kategorii K1. V prvním finálovém kole ji sice porazila B. Guibalova z Francie, avšak skvělou druhou jízdou si Š. Hilgerová zajistila 1. místo.

V závodě kánoí na divoké vodě získali dvě medaile i Slováci - stříbrnou Michal Martikan a bronzovou Juraj Minčík.

Pekař z Jakubské ulice

V Jakubské ulici v Paříži je pekařství. Kupují si v něm chléb stovky lidí. Chodí sem rádi nakupovat nejen proto, že pekař peče výborný chléb, ale spíš je přitahuje jeho otec, starý pekař – ten většínou prodává.

Je to veselý člověk. Někteří říkají, že je podivín. Ale není jich mnoho. Většina říká, že je to moudrý člověk, který má rád lidi. Několik jich dokonce tvrdí: Je to prorok. Ale když se o tom starý pekař doslechl, zabručel do vousů: „Hlouposti...“

Starý pekař ví, že chleba lidé nepotřebují jenom k jídlu – a to se lidem právě líbí. Někteří se to dozvídají až teprve v pekařství v Jakubské ulici, jak třeba autobusák Gerard, který jednou do krámu náhodou zapadl.

Starý pekař mu řekl: „Vypadáte nějak ztrápeně.“

„Mám strach o svou malou dcerku. Včera vypadla z okna, z druhého patra.“

„Jak je stará?“ zeptal se pekař.

„Čtyři roky,“ odpověděl Gerard.

Tu vzal starý pekař kus chleba, který ležel na pultě, odlomil dva kousky a jeden dal řidiči. „Vezměte si se mnou,“ řekl Gerardovi, „budu myslet na vás a na vaši dcerušku.“

Autobusák Gerard něco takového ještě nezažil, ale hned pochopil, co má starý na mysli, když mu dával chléb do ruky. A tak mlčky jedli spolu kousek chleba a mysleli na dítě v nemocnici. Nejdřív byli oba v krámě sami. Pak vešla nějaká žena. Na blízkém trhu koupila mléko a teď chtěla koupit ještě chleba. Než mohla vyslovit své přání, podal jí starý pekař do ruky malý kousek bílého chleba a řekl: „Pojďte si s námi vzít. Dcerka tady toho pána leží těžce zraněná v nemocnici – zřítla se z okna. Jsou jí čtyři roky. Ať tatínek ví, že ho nenecháme samotného.“ A paní vzala kousek chleba a jedla s nimi.

Tak tomu bývalo často v pekařství, kde obsluhoval zákazníky starý pekař. A taky docházelo k něčemu jinému, čemu se lidé divili ještě víc. Poslechněte si například historku o Gastonovi:

Jednou časně zrána se dveře do obchodu rozletěly a dovnitř se vřítel statný

chlapík. Před někým prchal, to bylo vidět. A tu mu přišel otevřený pekařský krám zrovna vhod. Vpadl tedy dovnitř, prudce za sebou přirazil dveře a zvnitřku zastrčil petlici. „Co to děláte?“ ptal se starý pekař. „Zákazníci chtějí dovnitř, aby si koupili chleba. Hned ty dveře zase otevřete!“

Mladík nemohl ani popadnout dech. A v tom se už přede dveřmi objevil muž, který vypadal jako boxer těžké váhy, v ruce s železnou tyčí. Když uviděl chlapíka uvnitř v obchodě, chtěl taky za ním. Ale dveře byly zastrčeny.

„Chce mě utlouct,“ těžce oddychoval mladík.

„Kdo? Ten?“ ptal se pekař.

„Je to můj táta,“ křičel chlapec a třásl se po celém těle. „Chce mě zabít. Je rozzuřený.“

„Nech to na mně,“ odpověděl starý pekař, šel ke dveřím, odstrčil zástrčku a oslovil těžkou váhu:

„Dobrýtro, Gastone! Tak časně a ty už se tolik zlobíš? To není zdravé. To nebudeš dlouho živ. Pojď dál, Gastone. Ale chovej se slušně. Mladýho nech na pokoji! V mém obchodě nebude žádné-mu člověku ublíženo!“

Muž se železnou tyčí vstoupil. Na syna se ani nepodíval. Byl tak rozčilen, že nemohl pekařovi ani odpovědět. Rukou si přejel zpocené čelo a zavřel oči. Tu slyšel, jak mu pekař říká: „Pojď, Gastone, vezmi si kousek chleba a sněz ho, to tě uklidní. Sněz ho společně se svým synem, to vás usmíří. Já si vezmu taky kousek, abych vám s tím usmířením pomohl.“

A dal každému kousek bílého chleba. A Gaston si ho vzal, i jeho syn si ho vzal. A když společně jedli, dívali se jeden na druhého a starý pekař se na oba usmíval. Když chléb dojedli, řekl Gaston: „pojd' kluku, musíme do práce.“

Upravil Z. Cyril

Biblické hádanky

1. Na které hoře obětoval Abrahám syna Izáka?
 - a) Moria
 - b) Nebo
 - c) Tábor
2. Za kolik prodali bratři Josefa do Egypta?
 - a) 2 hřivny zlata
 - b) 20 stříbrných
 - c) 50 denárů
3. Kdo byl otcem krále Šalamouna?
 - a) Jákob
 - b) Saul
 - c) David
4. Kdo napsal list Židům do byzantského zajetí?
 - a) Izaiáš
 - b) Jeremiáš
 - c) Pavel
5. Který byl první zázrak Pána Ježíše?
 - a) Utišení bouře na moři
 - b) Rozmnožení chleba a ryb
 - c) Proměnění vody ve víno
6. U které studny hovořil Pán Ježíš se samaritánskou ženou?
 - a) Abrahámovy
 - b) Jákobovy
 - c) Mojžíšovy
7. Který evangelista popisuje vzkříšení Lazara?
 - a) Matouš
 - b) Marek
 - c) Lukáš
 - d) Jan
8. Komu se jako první zjevil Pán Ježíš po zmrtvýchvstání?
 - a) Panně Marii
 - b) Petrovi
 - c) Marii Magdaléně
9. Koho zvolili apoštolové náhradou za Jidáše?
 - a) Silu
 - b) Matěje
 - c) Barnabáše
10. Který jáhen pokřtil komorníka etiopské královny?
 - a) Štěpán
 - b) Vavřinec
 - c) Filip

Správné odpovědi: 1a, 2b, 3c, 4b, 5c, 6b, 7d, 8c, 9b, 10c

ČESKÁ KATOLICKÁ MISIE V CHICAGU

při farnosti Panny Marie Svatohorské
Vás srdečně zve do společenství věřících
České bohoslužby

v sobotu v 6.15 večer mše svatá s nedělní platností
v kostele Panny Marie Svatohorské
2414 S. 61st Ave., Cicero, IL 60804

v neděli v 10.00 dopoledne mše svatá
v pondělí, úterý, středu a sobotu v 8.00 ráno mše svatá
ve čtvrtek v 7.30 večer mše svatá
a po ní adorace Nejsvětější svátosti do 9.00 hod.
v pátek v 7.30 večer mše svatá
a před ní v 7.00 společná modlitba svatého růžence
v kapli českého Velehradu
2340.S 61st Ave., Cicero, IL 60804

Česká škola pro děti

každou sobotu ve 3.00 odpoledne
na Velehradě 2340 S. 61st Ave., Cicero, IL 60804
vyučujeme náboženství a český jazyk

Dále míváme společná setkání, besedy, modlitby, zpěv.

Konáme přípravy na svatby i ke křtu dospělých a dětí.

Pořádáme spoustu dalších kulturních akcí.

Srdečně jsou vítáni všichni Češi a Slováci.

Bližší informace podá český misionář Fr. Dušan Hladík

Tel. (708) 533-1050 Fax (708) 656-1090

Na své pastorační cestě po Spojených státech a Kanadě navštíví počátkem října Chicago

*biskup nové moravské diecéze
ostravsko - opavské*

Mons. František Lobkowicz

Slavnostní mši svatou bude sloužit
v sobotu 7.října 2000 v 6.15 hod. večer
v kostele Panny Marie Svatohorské
2414 S. 61st Ave. v Ciceru, IL 60804

Po mši svaté na počest vzácného hosta
bude uspořádána recepce
začátek v 8.00 hod. večer v české restauraci
KLAS 5734 W. Cermak Rd., Cicero, IL 60804

*Všechny krajany srdečně zve
Česká katolická misie v Chicagu*

Přihlášky na recepci a bližší informace:

Fr. Dušan Hladík - tel.: (708) 533 - 1050

Cyril Příkazský - tel.: (708) 484 5950

Ludvík Pospíchal - tel.: (708) 485 8687

Dar včetně večeře je 20.00 \$ na osobu

Bolestná vzpomínka

*S láskou a bolestí vzpomínáme, že 17.října
tomu budou už dva roky, co nás náhle opustil
můj milovaný manžel, starostlivý tatínek,
milovaný děda a praděda, pan*

Jaromír L. Veis

Přestalo bít to srdce Tvé štědré a upřímné,
ale v našich srdcích jsi stále velice postrádán a milován.
Na našeho drahého zemřelého vzpomeneme při mši svaté
v sobotu 14.října v 6.15 PM u Panny Marie Svatohorské
v Ciceru a prosíme naše věrné přátele
o vzpomínku v modlitbě s námi.

Vzpomínáme a nezapomeneme.

Milující manželka Boža

Jerry – syn

Jana – dcera s manželem Larry

Eva – dcera s manželem Ken

Christine a John, Mandi a Meli – vnoučata

Alex a Emily – pravnoučata

a příbuzní v Čechách

*Česká katolická misie v Chicagu
Vás srdečně zve na tradiční*

Pout' na Holy Hill

na Svatý Kopeček ve Wisconsinu
v neděli 15.října 2000

odjezd autobusu z Cermak Plaza od McDonald
v 8.00 hod. ráno

v 11.00 hod. dopoledne křížová cesta

potom možnost svaté zpovědi

oběd individuálně v místní kafeterii

ve 2.00 hod. odpoledne

česká mše svatá v hlavním kostele

a po ní pobožnost v kapli Panny Marie

Cena autobusového zájezdu 25.00 \$

Děti do 15 let zdarma

Přihlášky a bližší informace:

Fr. Dušan Hladík - Telefon: (708) 533 1050

Ludvík Pospíchal - Telefon: (708) 485 8687

Pozvánka

VIOLIN CONCERT GIVEN BY

Internationally acclaimed artist

VIKTOR KUNA

Accompanied by pianist

JOANNA SOBKOWSKA

Monday, October 16, 2000 at 7.30 P.M.

Roosevelt University, Ganz Hall

430 S. Michigan Ave., Chicago

***Využijte možnosti inzerce
v tomto novém čtrnáctideníku
Hlasy národa.***

*Zašlete svým přátelům
a známým vánoční
a novoroční pozdrav
a blahopřání
prostřednictvím
nových Hlasů národa.*

1. číslo vyjde již k vánocům 2000

Domov pro nemocné a přestárlé

Diplomovaná zdravotní sestra s třicetiletou praxí jugoslávského původu mluvící anglicky nabízí všestrannou péči ve vlastním malém domově důchodců v Clarendon Hills.

O nemocné a přestárlé se v USA stará již 16 let.

Poplatek za měsíční pobyt

se 24 hodinovou péčí je 1500 \$.

Příbuzní mohou svoji babičku nebo dědečka navštěvovat kdykoli.

Informace – telefon: 630 – 789 8203 (Sandy)

Created with Brush and Clay

a Fine Art Exhibition

Artists:

Alena M. Pokorna

L. Keith Raub, Lois Kernan – Raub

Nancy Rose, Clare Tate

Cordially invite you and your friends to our reception

Friday October 6, 2000 5-8 pm

At the Palette and Chisel Gallery

1012 N. Dearborn Parkway, Chicago

The exhibit will be on display

September 28 through October 9

Gallery Hours:

September 29 & 30, October 1, 7 & 8

12 – 6 pm

Personal Checks, Visa and Mastercard welcome.

20% of sales will be donated to the Palette and Chisel Academy, a not for profit organization.

Pozvání SVU

**na schůzi, která se koná
v pátek 20. října 2000 v 7.30 večer
v budově Ústředny Moravských spolků,
2140 S. Wesley, Berwyn.**

Chicagská Lyric Opera má letos na programu Janáčkovu operu Jenůfa.

Společnost pro Vědu a Umění (SVU Chicago) pro Vás připravila večer nazvaný:

JEJÍ PASTORKYŇA (JENŮFA)

*Drama z 19. století od Gabrielly Preissové, na jejíž námět
Leoš Janáček složil známou operu.*

Řečník: **Profesorka Lauren McConnell** Fulbright scholar and PhD candidate, Northwestern university (Dept. of Theatre and Drama) and featured speaker at the recent SVU Congress in Washington, D.C.

Profesorka McConnell usměrní svou přednášku na drama Gabrielly Preissové (Violence against Women and survival as a possibility) z perspektivy 21. století.

Nenechte si ujít tuto zajímavou, stále aktuální přednášku.

Dobrovolný dar \$3.00.

Věra Rokničová

Jednatelka SVU, Chicago

CZECH CATHOLIC UNION

5349 Dolloff Road
Cleveland, Ohio 44127

Fraternal Life

Insurance

since 1879

1-216-341-0444

Chicago Representatives

Loretta Moravec

1-708-484-3162

Mary Ann Mahoney, Pres.

Elsie Malec, Sec. Treas.

Cena inzerce

\$ 3.00

za tuto plochu

**při opakované
inzerce sleva 50%**

Dožínky Na Slovácku

S koncem léta, které bylo vždy naplněno intenzivní prací na poli, souvisejí hody s tzv. „dožínkami“. Slaví se první týden v září na svátek Narození Panny Marie.

Dožínky se váží k dlouholeté tradici, kdy sekáči a žnečky po žních upletli velký dožínkový věnec, o průměru asi 60 cm, ze všech druhů obilí a polních květů. Věnec se ráno nosil na nosítkách do kostela, odpoledne ho první sekáč a žnečka předali pro tuto slavnost zvolenému gazdovi (hospodáři) s říkáním:

*„Milý hospodáři,
žně sme vám už dokončili
a přišli sme,
abysme ich s vami oslavili.
Ponáhľali sme sa od ranněj rosičky
v horúčavách, smiadni,
až do božieho nocičky
a všeci spoločne sme sa stareli,
aby sce božiu úrodu
do stodoly dostali.“*

Každý, kdo se na slavnosti podílel, nesl v průvodu svůj symbol. Druhá žnečka šla s ozdobeným srpem – kosákem a kytičkou klásků. V některých obcích se drobné věnečky z klásků dávaly do každého domu. Druhý sekáč chodil s opentlenou lahví pálenky pro zavdávání hospodáři. Ostatní muži měli přes ramena kosy nebo cepy, hrábě, vidle, lopaty, ženy síta.

Věnec se po slavnosti, jako znak díkůvzdání, zavěšoval nad hlavní vchod do kostela nebo se pokládal na jednu ze stran hlavního oltáře.

Dnes se věnec nosí do kostela a obcí jede průvod s nazdobenými koňmi a vozy, na kterých se vezou ženci, doprovázen tanečníky.

A tak se na Slovácku s lidovou písní a tancem slaví dokončení žňových prací, děkuje se za bohatou úrodu a prosí se o totéž na další rok. Úroda už je pod střechou a gazda poroučí muzice: *„Muziganci, hrajce, něch sa chasa veselí!“*

Alena Kovářiková
Bojkovice, Česká republika

Hody s právem v Dolním Němčí

Hody s právem jsou lidové slavnosti, které navazují na křesťanské svátky patronů jednotlivých měst a obcí. Podobně jako v Dolním Němčí probíhají hody i v okolních vesnicích.

V Dolním Němčí oslavují každoročně jako patrony místního kostela a tím celé obce svaté apoštoly Filipa a Jakuba, jejichž svátek připadá v kalendáři na 3.května. Hody se slaví následující neděli po tomto datu. Vrcholem celých hodů je slavnostní mše svatá v neděli dopoledne, které se spolu s ostatními věřícími účastní stárce, kteří při liturgii předčítají Boží slovo, přinášejí obětní dary a přistupují ke svatému přijímání.

Důležitými osobami hodů vždy byli stárce, kteří byli voleni chasů. Byli dva – mladší a starší. Pořadí volby bylo takové, že mladší stárek se stával kandidátem pro příští volby na staršího stárka. Těm, o nichž se vědělo, že budou kandidovat na mladšího stárka se říkalo podstárce.

Jeden rok byl volen starší stárek z gruntu a podruhé z chalupy. Stárce si volili své tanečnice – stárky, které mohly být pro každý rok jiné. Stárce pak vedli chasu na hodech a po nich. Pořádali muziky, vybírali na ně a dělali pořádky mezi výtržníky z řad mládeže. Jejich volby se proto zúčastňoval i představený obce a propůjčoval jim toto v obci vykonávat.

Vyvrcholením celé světské části ho-

dových slavností byl průvod, při kterém se chodilo po dědině, tančilo, zpívalo a zvalo na hodovou muziku. Podstárek vedl chasu z rinku k mladšímu stárkovi a nesl rozmarýn.

Starší stárek nesl právo, které symbolizovalo jeho postavení a funkci. Starší stárka nesla kubaňku s vínem. Právo staršího stárka připomíná figurínu děvčete v kroji a na hořejší straně, jako hlava, je připevněno jablko. Potom až průvod projde celou dědinu, jde do sálu a začíná hodová muzika, po které končí dolnoněmčanské hody.

Hody na Slovácku jsou dodnes skvělou přehlídkou krojů a národních tradic.

Jana Džúrová
Dolní Němčí, Česká republika

Krojovaný pár stárka a stárky s právem z Topolné.

Vinobraní pod Buchlovem

Žádná kulturní plodina na sebe nepoutala tolik zájmu jako právě vinná réva. Básníci po staletí opěvují její plody a malíři zachycují krásnou atmosféru vinařského prostředí a člověka, který v ní žije.

Vznik prvních vinohradů na našem území můžeme spojovat již s pobytem římských legií. Vlastní počátky moravského vinařství spadají až do období Velké Moravy. Za zlatý věk moravského vinařství se považuje 14. – 16. století. Velké množství vinic tehdy lemovalo města, kláštery, hrady i zámky feudálů a pěstování vína zdomácnělo také v mnoha poddanských vesnicích. Víno se tehdy rodilo i v krajích, kde dnes není po vinicích ani památky. Od té doby můžeme pozorovat úbytek vinic a úpadek vinařství pod vlivem nejrozličnějších okolností. Nový rozkvet vinařství souvisí s počátkem 19. století, kdy bylo na Moravě přes 30 tisíc hektarů vinic, zatímco v roce 1926 to bylo již jen 4,5 tisíce hektarů. Příčinami tohoto úbytku bylo rozšíření révových škůdců, zhoršení klimatických podmínek, zvýšená konzumace jiných nápojů a konkurence zahraničních vín.

Vinná réva také bezprostředně ovlivňuje prostředí, ve kterém je pěstována. Rázem se tak mění v malebný kraj plný sklípků, lisoven, kapliček s vyobrazením a plastikami sv. Urbana, patrona vinařů a samozřejmě samotných viničních tratí, podle jejichž názvů se dodnes jmenují některé čtvrtě i v Buchlovicích – Pod

vinohrady, Stará hora apod.

Právě vinohradnictví má také neobvykle propracované právní a obyčejové vztahy. Hlavní místo zde zaujímá Horenské právo. Je to souhrn všech předpisů o vinicích, což zahrnuje viniční řády, předpisy, horenský soud společně s tresty a také předpisy o desátcích. K nej přísnějším postihům tohoto práva patřily tresty za krádež hroznů – useknutí ruky nebo trest smrti.

V době dozrávání hroznů byly vinice svěřovány hlídačům tzv. hotařům. Jejich funkce byla volená, vykonávaly ji několik let po sobě a mnohdy se dokonce dědila z otce na syna. Hotařem směl být jen člověk s nejlepší pověstí. Ani on sám nesměl vstupovat do samotné vinice. Výjimkou byly případy, kdy se do ní dostal zloděj, dobytek, pes nebo tu škodilo ptactvo. Zakázáno měl také trhat hrozny z keře, mohl sbírat jen plody spadlé na zem. Odměna mu byla vyplácena z vinohradních pokut a zčásti v naturáliích.

Důležitým momentem ve vinařově roce byl obyčej „zarážení hory“. Název hora označuje vinohrady ležící v jedné trati. Před svátkem Nanebevzetí P. Marie (15. srpna) natrhal vinohradní hotař kytici z polního kvítí a nechal ji v kostele posvětit. Večer se sešel obecní výbor a majitelé vinohradů ve starostově „búdě“, kde se všichni na účet obecní pokladny posilnili jídlem a pitím. Všichni byli ozbrojeni puškami, a když se stmělo, šli na místo, které bylo dobře viditelné – „zarážet horu“. Na zemi ležel oloupaný kmen borovice (hora), na jehož vrcholu byla uvázána kytice z devatera kvítí, ráno v kostele posvěcená. Z ní vyčníval dřevěný křížek, na němž byla napíchnuta tři jablka, symboly plodnosti. U vykopané jámy, do níž se hora zasazovala, se udělal oheň a do něj se vhodila kytice z loňské hory, kadidlo a vonné byliny. Ohni byla připisována očišťující, oplodňující a léčivá síla, jehož účinek se zesiloval vhazováním bylin. Po modlitbách ke sv. Urbanu se jáma i hora vykouřila kadidlem, pokropila svěcenou vodou a do jámy se vložily tři nejkrásnější hrozny, jako obětiny z první úrody. Ostatní obcházeli dokola jámu s hromničkami, hora se zdvihla a postavila do jámy, která se

zahazovala, přičemž ji starosta zaléval vínem. Když byla hora zasazena, všichni se modlili za zemřelé a za ty, kteří ve vinohradech pracovali a pracují. Po vykonaných modlitbách se všichni roztoupili zády k hoře a stříleli do všech světových stran, na znamení, že je hora zaražena a přístup do vinohradů je i jeho majiteli pod trestem smrti zakázán. Někdy se po zaražení hory shromáždila celá obec před obecním úřadem a tam se četly nejdůležitější body „horenského práva“ pro výstrahu.

Typicky vinařským obyčejem ve vinařských oblastech jsou slavnosti vinobraní, které se dnes v mnoha koutech Moravy pořádají. Zvláště známé jsou například slavnosti vinobraní ve Znojmě nebo v Mikulově. Vedle bohatého folklorního programu a různých atrakcí zde návštěvníci zažijí starou vinařskou atmosféru a mohou vychutnat lahodná moravská vína a samozřejmě si zazpívat oblíbené písničky.

David Janík
Uherské Hradiště

Vinné sklepy, tzv. boudy, které jsou neoddělitelnou součástí každé obce na Jižní Moravě.

Sladký mok – vínečko bílé i červené čeká na labužníky, aby obveselilo jejich srdce.

Ke slovu se hlásí JOSEF FOUSEK z České republiky

Na pozvání tramské osady Dálava – Chicago objeví se opět v Chicagu nejen v cizině, ale konečně také ve vlasti oceňovaný písničkář Josef Fousek. Ačkoliv jeho jméno je ověřeno ještě mnoha dalšími přívlastky (literát, tramp, laskavý rebel, umělecký fotograf atd.), hlavní náplní jeho života je jako i za doby komunismu podněcovat k občanské aktivitě a přispívat k politické a občanské kulturnosti národa. Svými písničkami, básnickými texty, které při svých vystoupeních propojuje humorným povídáním nebo vtipnými krátkými aktuálními postřehy, hodnotí situace a události kolem sebe a postoje vládnoucí garnitury spoluobčanů. Je stále ještě potřeba takového člověka ve vlasti? Neskončila již doba písničkářů? Novinář Václav Souček napsal v listopadu 1999: „O vydávání signálů v podobě prohlášení politických stran si už většina lidí myslí své. A lichotivé to není. Úporná žvanivost dohánění k zoufalství i komentátory, neboť se v záplavě slov ztrácí trefnost.“ Josef Fousek ale tu trefnost má! Nemá to lehké: vybraná témata dávat do rýmu, jících se veršů a navíc si skládat hudební doprovod. Při podepisování své nejnovější knížky „Fouskoviny“ na Kladně Fousek zarecitoval z ní ukázky a jak uvedla novinářka Olga Fikřlová: „... a někteří potrefení se tvářili divně, zejména pomazané hlavy. A jak by ne, když právě do nich, bez rozdílu politické příslušnosti, se autor ve svých epigramech a aforismech trefuje.“ Proto ho někteří přirovnávají ke Karlu Havlíčku Borovskému.

Josef Fousek vystupuje v republice na jevištích, v sálech, pod širým nebem (na Krakovci). Již podruhé koncertoval na hradě Šternberku pro politické vězně. Chodí hrát a zpívat do ústavů pro tělesně postižené. Dokonce byl pozván k účasti na skautském táborovém ohni Čestného oddílu Velen Fandrlíka v Roudnici (Velen Fandrlík byl náčelníkem Československého skuta; zemřel v exilu). A nyní zavítá již po třetí do Kanady a

USA. Proč je o něho ten stálý zájem v řadách krajanů a exulantů? Kdo kdy byl na některém z jeho koncertů zjistil, že jeho srdce tepe ve stejném rytmu jako naše. Jeho pohled na dění kolem má stabilní zorný úhel – pohled člověka, který má rád život a přeje si, aby každý ten svůj život prožíval ve spokojenosti, klidu, lásce, víře a naději. Zdůrazňuje však ve své tvorbě, že se o to musí každý sám též osobně přičiňovat a brát za věci vlastní zodpovědnost, místo nadávání u piva v soukromí. Fouskovi jde o lepší příští našeho národa. I slovenského. V červenci t.r. byl v Bratislavě a v přípravě je koncert v Piešťanech. Leží mu na srdci udržování bratrských styků Čechů se Slováky a opačně. Na toto téma složil krásné texty.

T.O. Dálava – Chicago zve srdečně všechny zájemce na **koncert Josefa Fouska, který se bude konat v sobotu 14. října t.r. v sále Ústředny Moravských spolků, 2140 So Wesley Ave, Berwyn, IL 60402. Začátek v 8 hod. večer.** Vstupné – dar činí 10.00 USD. V Kanadě bude Josef Fousek vystupovat v Montrealu, Ottawě, Peterborough, Kingston, St. Jacobs a v Torontu dvakrát; v USA to bude Detroit a Chicago. Na jeho Chicagský koncert můžete přijít dokonce svátečně oblečení, protože nehrozí nebezpečí, že by se někdo něčím polil. Stalo se totiž při oslavě vyjití Fouskovy knihy „Fouskoviny“ v Praze, že když Fousek zarecitoval z této knihy jeden ze svých epigramů, tak si malíř Kristián Kodet polil sako za čtyři a půl tisíce korun (přes 100.- USD). Taková je síla Fouskova úderu na aktuality života v České republice!

K rozprodeji budou některé jeho kazety nebo CD i v poslední době vydané publikace: „Bez cenzury“ (básně a texty věnované čl. exilu) a „Fouskoviny“ (básně, aforismy, epigramy). Fouskovu tvorbu si jen číst nebo poslouchat se ale nevyrovná tomu osobně ho vidět a slyšet. Toho stále mladého, rozčepejřeného kluka s okuláry, za nimiž se skrývají oči zanícené pro věc. Jeho elán je nakažlivý. To je důležité při burcování lidí z letargie. Doma a kdekoli jinde.

Na shledanou na podniku, kde bude mít slovo Josef Fousek!

AHOJ! – Šerif Eda Vedral

Návštěva

*Přišel ke mně na návštěvu Pán Bůh
ptal se proč se lidi nemodlí
je prej z toho v nebi troch smutnej,
že se na něj všichni vybodli.
Taky prej, že lidi jsou jak vlci
perou se a žvanec závidí
svědomí je pro smích malým dětem
a hříchu se nikdo nestydí.*

*Z přírody, že máme skládku rumů
Mléčnou dráhou smog se prochází
andělé maj' z toho černý křídla
i hvězdy maj' plno nesnází.
A že prý jsme všichni strašně zpychli
a nikomu práce nevoni.
Lhostejní jsme k utrpení druhých
o pomoc, že nikdo nezvoní.*

*Místo chleba vyrábíte zbraně
místo vody lesklé autáky
Já vám řeknu nevím si s tím rady
už nemůžu dělat zázraky.
Pokorní jste, když vám teče do bot
majetek je pro vás oltářem
nikdo se vám ničím nezavděčí
nechtěl bych být vaším mocnářem.*

*Pane Bože, nech mě mluvit taky.
Proč jsi tedy stvořil tenhle svět?
Nehledej tu na nás jenom chyby
a snaž se nám trochu rozumět.
Ať chceš nebo nechceš jsme tvý děti
jak to říká starodávná báj.
Pekla dost a občas trochu nebe
tohle je náš obyčejnej ráj.
Pekla dost a občas trochu nebe...*

Z Fouskovy sbírky – Bez cenzury

Marilyn Monroe, nebo Terezie z Lisieux?

Nechci vás tím šokovat, ale obě měly stejné povolání.

Obě věnovaly celý život lásce.

Co má jejich život společného?

Aby to bylo srozumitelnější, uvedu něco z jejich života.

Podobně jako u Terezie pohání ji bláznivá touha být milována a žárlivost, překonat všechny ostatní.

Marilyn o sobě řekla: **Budu velkou hvězdou**, podobně jako Terezie byla přesvědčena o tom, že bude velkou svatou.

Základ její intuice byl dobrý:

Chtěla absolutní lásku. Ale protože nepoznala jediný pravý zdroj lásky, očekávala všechno, i slávu, jen od lidí. Dávala všechno, aby tuto lásku získala. Bylo mnoho těch, u nichž zkoušela utišit svou žízeň, a hledala až k zoufalství, které skončilo sebevraždou.

BUDU VELKOU HVĚZDOU

Od dětství na ni čekala krutost života. Otce nepoznala, matka byla obětí psychoafektivní nevyrovnanosti, potácí se mezi pobyty v nemocnici a montáží filmů a nemá vůbec čas, aby Marilyn vychovávala. Svěří ji sousedům, přísným, chudým, ale velice věřícím a dobrým lidem. Marilyn u nich zůstane až do sedmi let. Začíná se modlit, poznává evangelium, prozpěvuje si: **Ježíš mě miluje, já to vím...**

Jako sedmiletá se přestěhuje k jednomu hereckému páru, který ji uvádí do uměleckého světa. Boha neznají a Marilyn pomalu zapomíná na Boha svého dětství. V tomto ateistickém prostředí musí hledat svou identitu.

Kde je pravda, kde dobro, kde zlo? Nikdo jí nevysvětlí, že na tyto otázky odpovídá Bůh. Fyzicky se vyvíjí velmi dobře, ale její psychika strádá mezi úzkostmi a nejistotami jejího prostředí. V té době se matka zcela vytratí z jejího života. Je násilím zavřena do psychiatrického ústavu. Sedmiletá Marilyn nemá nikoho, komu by mohla říkat: Maminko! Tehdy začal její pocit vnitřní prázdnoty.

Nakonec se herecký pár stěhuje do Evropy a ona opět přichází ke starým sousedům... až se ocitne před velkými vraty: »Siroťinec v Los Angeles«. To je na ni příliš. Vzbouří se, křičí, že její matka ještě žije. Násilím ji vtáhnou dovnitř. Její schopnost být šťastná je udušena a její srdce zachvátí mučivá smrtelná nuda. Jediným světlým okamžikem jsou filmová představení o nedělních odpolednech, kde kompenzuje své nedostatky pomocí snů. Tady se také rozvíjejí její představy o lásce a o prostředcích, jak této lásky dosáhnout. Aby byl člověk šťastný a milovaný, musí být velmi svůdný...!

Následující událost měla otřást jejím životem. Po jednom pokusu o útěk ze siročince je předána jedné ženě, která ji proti očekávání přijme s velkou láskou, bere ji do náruče a říká, že je velmi krásná a má hezkou pleť. Nazývá ji »moje dítě«, a dokonce ji trochu líčí. Marilyn později napsala: »Bylo to poprvé, kdy jsem se cítila milována.« Ale závěr je fatální: **»Jsem milována, protože jsem krásná.«**

»Jenom Ty, Ježíši, můžeš naplnit mou duši.«

* * *

Milostí pro Terezii bylo, že velmi záhy poznala toho, kdo může naplnit její duši, aby se s ním vydala za dobrodružstvím lásky. To jí ušetřilo mnoho bludných cest.

* * *

Především jí Duch svatý dal poznat, že to, co nevíce přitahovalo na ni jeho lásku, byla její vlastnost, že byla malou duší, její neschopnost podniknout sama velké věci.

Její poselství zní: Tvoje slabost přitahuje pravou lásku.

BUDU VELKOU SVĚTICÍ

Narodila se v rodině, kde panovala velká láska spolu s něžností, ale také vysoké nároky, pokud jde o pravé hodnoty života. Její rodiče byli pro ni skutečnými »obrazy Boží lásky«. Terezie sála poznání Boha a jeho lásky takřka s mateřským mlékem. Dům rodičů byl pro ni malým »rájem«, její první vzpomínky byly něžná laskání. Již ráno se jí ptali: **Darovala jsi své srdce Ježíši?**

Když jí byly čtyři roky, »ráj« skončil. Její matka zemřela. Hluboce zraněna pláče pro každou maličkost, je úzkostlivá, přecitlivělá. Zvolí si svou sestru Pavlínou za druhou maminku. Nyní rozumí, že země je jen průchod, to podstatné je třeba hledat jinde.

V devíti letech prožije další šok: Pavlína odchází na Karmel. Málem se z toho zhroutí, nejlépe a nespí a leží na lůžku s tělesnými i duševními poruchami. Všichni kolem ní se intenzivně modlí.

Po několika měsících se pokouší volat: »Maminko!« a obrací se k soše Panny Marie. Maria se na ni dívá a usmívá se na ni.

»Jaký milosrdný úsměv! Zdála se mi tak krásná, jak jsem ji ještě nikdy neviděla.« Terezie je okamžitě uzdravena.

V jedenácti letech jde k prvnímu svatému přijímání. S láskou se připravovala na Ježíšův příchod a říká: **Jak něžný byl první Ježíšův polibek pro moji duši! Cítila jsem se tak milována a řekla jsem: Já tě také miluji a daruji se ti provždy.**

Být od něho milována a být s ním zcela zajedno, to je poklad, pro který udělá všechno.

Člověk je bytost, která vychází z Boží hloubky a sám v sobě nese takovou hloubku, že ji může vyplnit jen Bůh. (Jan Pavel II.)

V patnácti letech vstupuje na Karmel, protože Karmel je pro ni dobrodružstvím stálého »srdce k srdci« s Ježíšem, jejím královským Ženichem, jehož propastná láska přitahuje její

Začíná se soustřeďovat na své tělo. Tráví celé hodiny před zrcadlem, studuje techniky, jak se upravit, líčí se atd. Později se stane známou tím, že tyto techniky ovládá lépe než kdokoli jiný.

Marilyn byla obětí omylu, který ji stál život. Chtěla dát zazářit kráse v šedi všedního dne, ale místo aby šla k Bohu, prameni a původci vši krásy, zůstala stát sama u sebe. Nechala se fascinovat svými dary, zbožňovala svou vlastní podobu a očekávala to i od druhých jako potvrzení a »důkaz lásky«. Klaněla se v sobě této své nekonečné touze, ponořená do propasti lásky. Ale tento kouzelný potenciál se zvrátil tím, že zbožňovala svůj vlastní obraz. Když zpozorovala účinek své krásy na okolí, chtěla se stát největší hvězdou. Vysnila si fascinující svět »filmové hvězdy« jako protiklad neradostného světa siročince.

První manželství, které uzavřela, aby unikla siročinci, se rozpadlo. Pracuje jako manekýnka a je stále více okouzlena sama sebou. Nechá se najmout pro reklamu a věří, že je milována pro svoji krásu. **Chce být královnou hvězd.**

Marilyn se stává rychle slavnou a vyvolává šílenství z filmového plátna. Ženy chtějí vypadat jako ona, muži sní o tom, aby ji mohli držet v náručí. Stala se hvězdou. Její image: krásná blondýna, supersexy, zrozená, aby sváděla.

Ale velice brzy musí konstatovat, že její tužba není skutečně naplněna. Po ztroskotání druhého manželství toho má dost. Odkrývá propast mezi svým zářivým obrazem a svou skutečnou chudobou, svou neschopností být šťastná, svou osamělostí, chronickou nespavostí. Každý den je u psychiatra, bere léky. Chtělo by se jí vykřiknout, že není jen okouzující tělo, ale také srdce, a především duše. Že může dávat víc než jen legendární smyslovost a že nesouhlasí, aby byla redukována na tento obraz. Ale v Hollywoodu nemají srdce. Návod je jasný: Buďto budeš dělat dál jako dosud, protože jenom to vynáší, anebo nás už nezajímáš.

Věřím, že v tu dobu k ní Bůh promlouval, protože v úzkém kruhu svých přátel opakovala na vrcholu své slávy: *Co propěje člověku, jestliže získá celý svět, ale ztratí přitom svou duši* (Mt 16,26).

Byla si tedy vědoma, že je blízko toho, ztratit svou duši. Mezi svými veřejnými vystoupeními ležela bezmocně na lůžku, pila šampaňské, oči upřené do prázdna, zatímco všichni obdivovali její slavnou podobu. Dívala se na sebe do zrcadla neučesaná, nenalíčená. Udělala to nejednou, že si oblékla špinavé šaty. Byla nikým a nevýslovně trpěla.

BŮH DOPOUŠTÍ KRIZE JAKO ŠANCI K OBRÁCENÍ.

Marilyn se mohla stát velkou svatou, kdyby byla následovala to, co Bůh vložil do jejího svědomí, místo, aby se přizpůsobovala tomuto světu. Ale k tomu ji nikdo nevychoval...

Nevěřím na fatalitu, nýbrž na svobodu. Církevní dějiny ukazují, že hluboce padlí lidé se mohou dopracovat k vysokému stupni svatosti (sv. Augustin). Když v posledních letech svého života viděla, že její život je jen samota a prázdnota, když viděla, kolik zla způsobila, kolik manželství rozvrátila a její vlastní třetí manželství se hroutí, když poznala, že nemůže mít své vlastní dítě, zhroutily se všechny její naděje a ona se stala pro své okolí nesnesitelnou. V noci v dlouhých

propastnou touhu. To je také sen všech, kteří z lásky uzavírají manželství.

Zde se dotýkáme »srdce« toho, k němuž přicházíme ve svém hledání opravdové lásky: to je pravé klanění.

Protože »klanět se« neznamená nic jiného než vrhnout celou svoji bytost, svoji propastnou touhu do ještě hlubší propasti Boží touhy, svoji touhu po lásce odnést k onomu prameni, který jediný může utišit moji žízeň. A kdo nepociťuje tuto existenciální žízeň? Potřeba klanění, adorace je tedy v samých základech člověka.

»Jen ty sám, Ježíši, můžeš naplnit mou duši, protože já musím milovat až do nekonečna.«

Druhou část této věty by mohla říct i Marilyn, i ona chtěla absolutní lásku. Ale od koho očekávala nekonečnou lásku? Protože jediný pravý zdroj lásky neznala, očekávala všechno jen od lidí. A bylo velmi mnoho těch, u nichž se pokoušela utišit svou žízeň až k zoufalství a sebevraždě. Milostí pro Terezii bylo, že velice brzy poznala, co může naplnit její duši, a mohla se s ním vrhnout do dobrodružství lásky. To ji ušetřilo mnoha bludných cest!

Řekla: »Dobrý Bůh mi dal pochopit, že pravá sláva je ta, která trvá věčně. Dal mi též pochopit, že moje sláva spočívá v tom, stát se velkou svatou.« **A to chtěla: stát se velkou svatou!**

Duch svatý jí dal poznat, že to, co nejvíce přitahovalo na ni jeho lásku, byla její vlastnost, že byla malou duší. »To, co je slabé, si vyvolil Bůh, aby zahanbil silné.« (1 Kor 1,27)

To je v protikladu k duchu světa, kde platí: Chceš být milována a mít úspěch, musíš být mladá, krásná a bohatá, dynamická a zdravá. Jestliže ztratíš tyto kvality, přestáváš být zajímavá. Reklama, celý hospodářský systém stojí právě na tom. Odtud pochází strach z možnosti zestárnout a stát se slabým. Jaké osvobození daruje Bůh Terezii: Ty jsi chudá, proto jsi nejvíce milovaná. Nemáš mnoho darů, ale všechno, co mi patří, je tvoje.

Jsi tak slabá, že nevystoupíš sama po schodech, skoč tedy přímo do mé náruče. To je pravá tvář lásky! Tvoje poselství: **Tvoje slabost přitahuje pravou lásku.**

A tak je nejen velkou světicí v nebi, nýbrž její spisy se staly po její smrti bestsellerem, skutečnou »bombou«. Malá, neznámá karmelitánka, a tolik duší žije její spiritualitou...!

MĚLA JISTOTU, ŽE SE STANE VELKOU SVĚTICÍ.

»Věřím, že jsem narozena pro slávu a hledám cestu, jak k ní dospět. Dobrý Bůh mi ukázal, že k tomu není třeba vykonat mimořádná díla, nýbrž žít ve skrytu a cvičit se v ctnostech.«

* * *

Terezie sama řekla, že byla schopná největších vin. Ale přijímala každý den to, co Bůh v ní chtěl působit.

* * *

Nabízí se jako svatá »kuplířka« mezi žízňivými po lásce, mezi Bohem a člověkem, protože je uchválena nouzí těch, kteří nevědí, že jsou Bohem milováni. Aby se lidé mohli vrhnout do Ježíšovy náruče, má jeden nápad:

Obětuje sama sebe milosrdné lásce.

Tím, že se Terezie obětuje, říká »ano« k tomuto boji mezi světlem a temnotou, mezi bláznivou láskou a tvrdohlavým

hodinách samoty a nespavosti snad mohla volat: »Ježíši, zachraň mne! I když si to nezasloužím, vezmi mě do náruče a odpusť mi!« Zнала přece jeho jméno.

Kladu před tebe život a štěstí, smrt a neštěstí, zvol si život, abys žil... (Dt 30, 15.19)

Myslím, že její utrpení spočívalo v tom, že nevěřila, že je od něho milována, že ji hledá.

Nakonec o ní nevíme nic. Můžeme ji odsoudit? Jedno je jisté: **Boží milosrdenství překračuje široce Boží spravedlnost.** Marilyn zemřela ve svém bytě v New Yorku na předávkování léky. Bylo to v předvečer svátku Zjevení Páně. Bylo jí 36 let.

Nakonec je to naše vůle, která nás může definitivně oddělit od Boha. Žádný člověk nemůže říct, jaké rozhodnutí učinila Marilyn v posledním okamžiku svého života.

Marilyn, moje sestřičko, ty nevíš, že tvoje pravá identita vychází z Božího srdce? On jediný zná skutečně tvou jedinečnou krásu: proč čekáš od lidí, že ti zjeví, kdo jsi? Tvůj život nezávisí na tvém »Out-fit« nebo na tvém vystupování. Jsi přece víc než ono! Proč čekáš lásku od dravých ptáků, kteří tě obklopují, aby tě pohltili, a nedůvěřuješ tomu, který za tebe zemřel a úpěnlivě tě prosí, abys nezhazovala svou duši?

odmítáním této lásky. Cítí se navštívená pocity a myšlenkami těch, kteří neznají Boha, trápí ji jejich zoufalství a trpkosti. Mizí útechy, nastává temná noc, jako sestup do pekel. Až k myšlence na sebevraždu. »Kdybych neměla víru, neváhala bych si vzít život.«

Za těchto okolností se mohla snadno propadnout, ale láska byla silnější. Nezůstala stát u svého utrpení a věří navzdory noci. Tak kráčí od vítězství k vítězství. Všechna její malá a velká ANO uprostřed utrpení ničí NE těch, kteří odírají Bohu.

Umírá ve 24 letech na tuberkulózu. Před smrtí řekla:

»Chci trávit čas v nebi tím, že budu na zemi působit dobro!«

Terezie mohla říct Marilyn:

»Marilyn, když vidím tvůj život, pláču. Nikdy bych nesnesla to, co jsi snesla ty. Jak jsi mohla tak dlouho vydržet v zoufalství? Ale děkuji ti, Marilyn, kvůli tobě jsem třicet let před tvým narozením vstoupila na Karmel. Tvoje nouze mě dohnala k tomu, abych se zavřela do dobrovolného "vězení". Kvůli všem Marilyn na světě byla jsem schopna milovat až k smrti z lásky.

Mohu ti říci své tajemství, Marilyn, která jsi chtěla být krásnou lásky?«

Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo dá svůj život za ty, které miluje.

Podle přednášky sestry Emanuely – Světlo 36/2000

Marilyn i Terezie měly stejný cíl: Absolutní lásku a slávu.

Obě měly pravdu, je to cíl, pro který byly stvořeny.

Ale ne všechny cesty vedou tam, kam bychom chtěli, jsou také cesty, které místo aby dávaly život, zabíjejí.

nám ne - dej - te, sva - tý Ví - te, sva - tý
Nor - ber - te, sva - tý Zikmun - de, sva - tý Pro - ko - pe,
sva - tý Voj - tě - še, sva - tý Je - ne Ne - po - mu - cký, sva - tá
Ludmi - lo, * sva - tý Vá - cla - ve! Kri - ste, e - lei - son.
8. Bo - hu O - tci chvá - lu vzdej - me, sva - tým křížem
se že - hnej - me: Ve jmé - nu O - tce i Sy - na
je - ho i Ducha svaté - ho. Kri - ste, e - lei - son.

* svatá Anežko

Svatý Václave

Jedna z nejstarších českých duchovních písní z 13. stol.

1. Sva - tý Vá - cla - ve, vé - vo - do če - ské
ze - mě, kní - že náš, pros za nás Bo - ha,
sva - té - ho Du - cha! Kri - ste, e - lei - son.
2. Ty jsi dě - dic če - ské ze - mě,
roz - po - meň se na své plé - mě,
ne - dej za - hy - nou - ti nám ni bu - dou - cím,

MLÁDEŽI

O zuřivém vlku, kterého svatý František zkontroloval k mírnosti

Stará legenda vypráví: U města Gubbio se v době, kdy žil svatý František, stalo něco podivuhodného. V okolí toho města se zdržoval obrovský vlk. Byl zuřivý, ohrožoval i lidi. Bůh však chtěl ukázat obyvatelům toho kraje Františkovu svatost. Když František přišel do Gubbio, pocítil s lidmi soucit a byl rozhodnut se s vlkem setkat. Složil naději v Pána Ježíše a šel vlka hledat chráněn pouze znamením svatého kříže.

A tu proti němu běží vlk s otevřenou tlamou. Svatý František však nad ním udělal znamení kříže a božská síla hned vlka zkontrolovala. František na něj zavolaal: „Pojď ke mně

bratře vlku.“ A vlk si kupodivu lehl k jeho nohám jako jeňátko. Jak tak před ním ležel, hovořil k němu svatý František: „Bratře vlku, tropíš v této krajině hodně škod. Teď chci uzavřít mír mezi tebou a lidmi. Už nesmíš nikomu způsobit bolest a oni ti odpustí všechny tvé dřívější zločiny.“ Tu dal vlk pohyby ocasu a kýváním hlavy najevo, že Františkov návrh přijímá. František řekl: „Bratře vlku, pokud budeš živ, zajistím ti denní potravu u lidí tohoto kraje. Nebudeš už muset trpět hladem.“ Pak natáhl svou ruku. A vlk zvedl svou pravou tlapu a vložil ji důvěřivě a přátelsky do ruky sva-

tého Františka. Tím mu dal slib věrnosti. Nakonec František řekl: „Bratře vlku, poroučím ti ve jménu Pána Ježíše Krista, pojď se mnou nyní bez obav k přibýtkům lidí, abychom stvrdili tento mír ve jménu Páně!“ A vlk poslechl svatého Františka a následoval ho.

Když to lidé viděli velice se divili. Svatý František k nim pak mluvil a kázání uzavřel slovy: „Slyšte tedy, moji milí! Tento bratr vlk, který stojí před vámi, mi slíbil, že s vámi chce uzavřít mír. Nikomu z vás již v budoucnu nezpůsobí bolest, pokud také vy mu slíbíte, že se postaráte o jeho denní potravu.“ Tu všichni shromáždění hlasitým voláním slíbili, že budou vlka živit. A vlk žil ještě dva roky a přijímal potravu od jedněch dveří ke druhým, aniž někomu ublížil. Ani lidé mu nečinili nic zlého a přátelsky se o něj starali. A kupodivu – ani jeden pes na něj neštěkal.

sva-tý Vá-cla-ve! Kri-ste, e-lei-son.

3. Po-mo-ci my tvé žá-da-me, smi-luj se nad ná-mi, u-těš smu-tné, za-žeň vše zlé,

sva-tý Vá-cla-ve! Kri-ste, e-lei-son.

4. Ne-be-ské jest dvorstvo krá-sné, bla-ze to-mu, kdo tam do-jde, vži-vot vě-čný, o-heň ja-sný sva-tě-ho Ducha. Kri-ste, e-lei-son.

5. Ma-ri-a, Ma-tko žá-dou-ci, tys Krá-lo-vna vše-mo-hou-ci, prosíš za nás, za kře-sta-ny, své-ho Sy-na, Hospo-di-na! Kri-ste, e-lei-son.

6. An-dě-lé sva-tí ne-be-ští, rač-te nás kso-bě při-vé-sti, tam, kde chvá-la ne-pře-stá-vá vě-čné-ho Bo-ha. Kri-ste, e-lei-son.

7. Všichni sva-tí, za nás pros-te, za-hy-nou-ti

Přímluva za Mariánský sloup

V září před pěti lety zemřel oblíbený spisovatel František Nepil. Byl známý svými povídkami, pohádkami pro děti a hlavně jím samotným vyprávěnými rozhlasovými sloupky o všedních věcech kolem nás. Kapitola, kterou tu zkráceně podáváme, je vzata z knížky „Malý atlas mého srdce“, v níž se rozpovídává o svých zážitcích při cestování po některých zemích. Ukazuje se, co si autor ještě za komunismu dovolil klidně napsat a také na komunistických úřadech požadovat.

Při procházce Londýnem shlédli Nepil Trafalgarské náměstí, kde stojí socha admirála Nelsona, který pro Angličany v rozhodné bitvě u Trafalgaru přišel o život. Autor píše:

Britové mu postavili na Trafalgarském náměstí předústojný pomník – štíhlý sloup vysoký jako petřínská rozhledna. Na jeho vrcholku stojí admirál a u paty sloupu leží čtyři obrovští bronzoví lvi. Londýnské slečny, které se chtějí fotografovat, vyšplhají se po vysokém kamenném podstavci a sednou si na tlapu jednoho z těch králů zvířat, a kupodivu vždy téhož, ač ti lvi jsou čtyři, do čtyř světových stran. Všechny jsou pokryté měděnkou jako náš svatý Václav pod Muzeem, ale kousíček té pravé přední tlapy má onen vyvolený lev do zlata vyciděný zadečky fotek chtivých Londýňanek.

Podobný, i když podstatně menší sloupový pomník postavili na Staroměstském náměstí naši předkové utýraní útrapami třicetileté války. Postavili ho za Ferdinanda III. na památku uzavření vestfálského míru, jímž třicetiletá válka konečně skončila. Proto se z vrcholku nerozhlízel ani admirál, ani maršál, nýbrž Madona, a proto neměl u paty čtyři lvy, nýbrž kamenné zábradlíčko se čtyřmi anděly. Naši dědové omylem považovali pomník za symbol habsburské moci, a tak ho po vyhlášení samostatnosti v roce 1918 strhli. Dnes leží v lapiidáriu Národního muzea jako bezmocný doklad lidské neinformovanosti. A já se přímlouvám, aby teď, kdy obnovujeme celou nádhernou Královskou cestu, byl onen Mírový sloup navrácen na své místo. Kdo z vás bude mluvit s panem pri-

mátorem o těch básnících, řekněte mu prosím i tohle. On ten sloup byl druhý nejstarší v Evropě, a co ještě: Ladislav Šaloun k němu přihlížel, když vytvářel monument mistra Jana Husa. Proto dal i postavě našeho národního hrdiny onen sloupovitý tvar vystupující z masu pomníku, aby proporčně vyvážil prostor Staroměstského rynku.

Tak vidíte, co člověka napadne, když se potlouká po zemi, odkud právě náš mistr Jan nasál své obrodné inspirace.

* * *

Je potěšitelné, že po dlouhých odkladech a sporech Komise územního rozvoje městské části Praha 1 konečně v červnu loňského roku schválila vytvoření a umístění repliky Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí. Celé dílo provádí akademický sochař Jan Bradna z Prahy. Z dochovaných zbytků sloupu i dobových fotografií se daří rekonstruovat celé sousolí a práce zdárně pokračuje. Můžeme se tedy těšit na to, že Mariánský sloup na Staroměstském náměstí v Praze bude opět stát!

Mariánský sloup na Staroměstském náměstí věnoval Pražanům v roce 1650 císař Ferdinand III. na památku toho, že se město ubránilo před Švédy v třicetileté válce. Byl stržen před 82 lety.

"Gobbiho" kněžské hnutí

Počátky Mariánského kněžského hnutí (MKH) spadají do roku 1972, kdy Don Stefano Gobbi podnikl pout' na mariánské poutní místo v Portugalsku - do Fatimy. Zde se modlil nejen za sebe, ale za všechny kněze, zvláště za ty, kteří kněžskou službu opustili nebo byli církví nevěrní. Podle jeho svědectví si jej tam Panna Maria vyvolila za svůj nástroj, a tak zakládá MKH ne jako obyčejnou lidskou organizaci či spolek, ale jako "dílo Matky Boží". Již v březnu 1973 bylo v MKH zapsáno 40 kněží a jejich počet rostl v následujících letech přímo zázračnou rychlostí. V současnosti je v MKH zapsáno cca 60 000 kněží, 300 biskupů a několik kardinálů. Hnutí nemá žádnou právní formu a neukládá žádné asociační závazky, proto k němu mohou svobodně přistoupit všichni kněží, jak diecézní, tak i řeholní. V jednotlivých národech řídí hnutí národní centra, která mají své oblastní či diecézní vedoucí. Jedním ze znaků hnutí je, že je absolutně chudé - není církví ani nikým jiným financováno, dokonce nepřijímá ani oficiální sponzorské dary.

Ze spirituality MKH vyplývají tři závazky:

1. Zasvěcení Neposkvrněnému srdci Panny Marie a to prožít ve čtyřech etapách: a) zvykat si žít s Marií, b) nechat se od ní přetvářet, c) vstoupit s ní do jednoty srdce, d) nakonec žít jako ona. Nynější Svatý otec Jan Pavel II. vidí v zasvěcení Neposkvrněnému srdci Panny Marie nejučinnější prostředek, jak dosáhnout daru Božího milosrdenství pro církev a celé lidstvo.
2. Jednota s papežem a církví - protože obnova církve je možná jen skrze cestu jednoty všech biskupů, kněží i věřících s papežem.
3. Přivádět věřící k velké důvěře v Pannu Marii - tento závazek vede ve svém důsledku k obnově, rozšíření a prohloubení mariánské úcty.

Bližší informace najdeme v knize: Kněžím, přemilým synům Panny Marie. K MKH se mohou připojit i laici, kteří opravdově uctívají Matku Boží Pannu Marii a snaží se žít podle jejího příkladu.

Katolický týdeník 37/2000

Dina Babbitt's Brush With Death

By Peggy R. Townsend

On a rainy day in September 1943, Babbitt, then 20 and named Dina Gottliebova, arrived at Auschwitz-Berke- nau on a train from Cze- choslovakia.

She and her mother, Johanna, were given rags to wear and slipperlike wooden shoes that hurt when they ran in them. They were made to kneel on the ground with their heads down while all their possessions were taken.

But somehow these Jewish prisoners escaped "the selection," the process of being sent to hard labor or to one of the gas chambers as soon as they arrived. Instead, they were sent to a "family camp," where Babbitt spent her time painting murals of Snow White and the seven dwarves in the children's barracks.

Six months later, the order came. Their entire transport, 5,000 men, women, and children, were to be killed to make room for another group of prisoners.

Until then, Babbitt believed she and her mother were to be spared. Earlier, she had been summoned into Mengele's office because he had heard of her artistic ability and wanted her to work for him. She had even managed to convince him that her mother should be saved, too. But now the two women were gathered up with the others and taken to "quarantine," the last stop before the gas cham-

ber. The SS men told them they were being sent to work, but Babbitt knew differently.

On the morning of March 8, 1944, an SS man they called Bulldog came to the barracks where a "transport" of 5,000 Jews was being held. He called out 27 names.

Babbitt. Her mother. Some nurses. A doctor. Ten sets of twins and 12-year-old Erik Fischer.

No one said it, but many knew: It was a list of the living – the people to be saved from the gas chamber on the whim of Dr. Josef Mengele.

But Erik Fischer would not go.

"What about my parents?" Erik asked an SS officer at the gate. "I'm not going without them."

The SS man dropped to one knee so he was face to face with the boy.

"Erik, you know where this transport is going," he said of the people left behind.

The words stick in Babbitt's throat, and a tear slips from her eye. "Erik just looked at him and stuck his thumb up toward the sky." She says. Toward heaven.

He knew everyone left behind would die.

Then the boy with the soft curls and honey-colored eyes turned and marched back to his parents.

"He marched back to his death, because he wouldn't

leave his parents," says Babbitt, overcome.

She buries her face in one hand, then takes a deep breath and apologizes.

"This is the story that needs to be told," she says. "Not about Mengele."

Dina Babbitt takes a piece of plain paper and a black Bic pen and begins to draw. "Honey-brown hair, a wide mouth, dimples," she says, sketching a portrait of a handsome little boy in a floppy cap and peacoat. Her pen pauses, then moves on.

"He was a little guy, short for his age.

She draws knee-high boots, adjusts the shape of the nose, then writes underneath the image: "Erik Fischer (from Vienna)."

He is the only memory from the Nazi death camp that makes Babbitt cry.

Not women being led off naked to the gas chambers, not the bodies hanging on the 13-foot-high electric fence in the mornings. Not the smell of the crematoriums or the cold or the death of her fiancé.

Just Erik Fischer.

"He was a sassy little kid," she says. Street smart, a boy everybody liked.

Babbitt Drew for Mengele for almost three months after her transport was gassed. He was studying Gypsies and complained that photos he had taken distorted their skin tones. Pick out some Gypsies and draw them, he told her.

Babbitt knew that every day she had a task in the camp meant a day she would live, so in an 8-by-12 room next to Mengele's office, she

sat in a hard-backed chair and began to draw.

There were sharp-cheeked women whose 2-month-old daughter had just starved to death.

"When you do a portrait, you look into a person's eyes and you are, in a way, communicating," says Babbitt. What she saw in Celine was deep sadness, a sensitivity, and a sisterhood.

Because of Babbitt's position, she was able to smuggle good white bread for Celine to eat while she drew. The two young women talked and even laughed. Celine taught her a song in French. Babbitt stretched out the time she took to draw Celine's picture.

"I wanted her to eat," she says.

In the end, it did not matter.

Mengele would check on her paintings and once gave her a package of cookies and two packages of cigarettes when his son was born. Another time, he asked her why she always wore a black dress.

"In retrospect, I should have said, Because I am overjoyed to be here," Babbitt says. Instead, she told him the truth. It was the only dress she had.

But one day, as she finished her eleventh portrait, SS chief Heinrich Himmler marched into Mengele's office. A week or two later, almost the entire Gypsy camp was to the gas chamber.

Celine was with them.

It was partly strength that kept you alive in Auschwitz, and partly chance.

Condensed and reprinted from Catholic Digest.

The dearest Mother Prague

If a woman is to be graceful she must have the head of a woman of Prague - such is the belief expressed in an old German song from the fifteenth century. Throughout the following centuries right up to the present time new verses have been written in praise of the women of Prague. This enchantment is undoubtedly fostered by the whole atmosphere of the town. Prague is of feminine gender. Poets have often referred to her as a mistress, an intimate friend, but to all of them she has always represented the symbol of femininity in all its tenderness, mystery and dignity.

She has always been the real mother of her sons and daughters whose heart was deeply imprinted with the suffering of their country. She has also witnessed their greatest glory and joy. Admiring foreigners appreciate her picturesque location on the banks of the river Vltava and the surrounding hills, the gardens and parks round old palaces, and her wealth of architectural styles which harmonize in a really extraordinary manner. When burrowing through the streets of Prague it is like turning over the pages of an attractive book written by the dramatic past.

Melancholy Vyšehrad Hill recalls the time of legends when Princess Libuše founded Prague and foretold her future glory. The oldest stones of Prague Castle tell us about the time when St. Wenceslaus, the patron of Czech Lands lived there. Romanesque rotundas and the Church of St. George re-

call the first period of unviolated Christianity. The founder of the Prague Gothic was King Charles IV, likewise the Roman Emperor (1346-1378), who loved Prague as "the apple of his eye". Within her walls he founded a university, the first in Europe north of the Alps and entrusted young architects, the most outstanding of whom was Peter Parler, with the task of building a new bridge over the river Vltava, St. Vitus Cathedral and many other churches and buildings that Prague fully deserved its name of "The City of a Hundred Spires" although actually there were three times as many.

The real heart of Prague - St. Vitus Cathedral founded in 1344 is 124 meters long and its main spire is nearly 100 meters high. A monolith from the Mrakotín granite, 18 meters high, erected in 1928, stands in front of the cathedral. The ten colored windows, the work of leading Czech artists were set in place in the twenties to the thirties of the present (twentieth) century. The concerts of classical music held in the cathedral from time to time confirm the perfect acoustics of the building. The most venerated place by the Czech people in St. Vitus Cathedral is the Chapel of St. Wenceslaus with his relics and a sculpture from 1373. In the background is Late Gothic painting.

During the reign of the Emperor Rudolf II (1576-1611), who admired art of all kinds, Prague began to be referred to as "golden". At the royal court there were

many sculptors, musicians and poets as scientists and alchemists. A testimony to that era is the grave of the great astronomer Tycho de Brahe in Týn historic church.

The charm of Prague is enhanced by the closeness of different architectural styles which harmonize enchantingly. Buried in the cathedral are greatest Czech rulers and saints. Not far from here is the picturesque Golden Lane and the legendary Daliborka Tower. Nearby is the Loretto which its play of bells and a treasury whose most glittering gem is the "Prague Sun", a monstrance comprising several thousand diamonds. The zig-zagging little streets of the Lesser Town invite you to go for poetic walks both in the daytime and at night. Towering above them is the Church of St. Nicholas, a jewel of the Prague Baroque. In the Church of the

Triumphant Virgin Mary can be seen the renowned statue of the Little Jesus of Prague. A walk across the Gothic Charles Bridge, which was adorned in the course of the seventeenth and eighteenth centuries with a number of baroque sculptures of the saints gives you the most beautiful experience. From here is the unforgettable view of the river Vltava which lends the town freshness and the song of weirs accompanied by the cries of flying gulls as we can hear it in Bedřich Smetana symphonic poem "Vltava" in B major.

When the time comes to say goodbye to Prague you will see the light of sorrow under her sombrous eyelids because Prague has the soul of a woman and does not like to part from those who love her.

Karel Chrobák

*Foto na zadní straně:
Praha - Matka měst*

The Dancing House on the Rašín Embankment

